

## 1. Deneme Çözümleri

### 1.Soru

Bütün Kıraat İmamlarının bu meddin 4 elif miktarı çekilmesinde ittifak etmeleri ve med sebebinin lazımlı sükûn olması sebebiyle bu medde meddi lâzım denilmiştir.

Harf-i Medden herhangi birisi ile sebep-i medden sükûn-i lâzım, bir kelimedede yan yana bulunurlarsa medd-i lâzım olur.

Medd-i Lâzım 4 kısma ayrılır;

- Harf-i Medden sonra sebep-i med olan sükûn-i lâzım şeddeli (yani idğamlı) ise buna Medd-i Lâzım Kelime-i Müsakkal denir.
- Harf-i medden sonra sebep-i med olan sükûn-i lâzım cezm ise yani idğam durumunda değilse (şeddeli değilse), medd-i lâzım kelime-i muhaffef olur.
- Harf-i medden sonra sebep-i med olan sükûn-i lâzım şedde ise medd-i lâzım harf-i müsakkal olur.
- Harf-i medden sonra sebep-i med olan lazımlı sükûn cezm ise buna, medd-i lâzım harf-i muhaffef (muhaffef harfte medd-i lâzım) denir.

### 2.Soru

Kalkale Kuvvetli bir ses işitinceye kadar mahrecin sarsılmasıdır.

- ق ط ب ج د: قُظْبُ جِدِّ  
Bu harflerden biri kelimenin ortasında veya sonunda cezimli bulunursa kalkale olur. Elif kalkale harflerinden olmadığı için b şıkında kalkale yoktur.

### KALKALE YAPARKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR: ÖSYM SORDU!!

- Kalkale kendisinden önceki harfin harekesine uygun yapılmalıdır.
- Kalkaleyi fazla yapmamak gerekir. Fazla yapılırsa şeddeye benzer.
- Kalkaleyi çok zayıf yaparsan kalkale harfine hareke verir gibi olur. Dikkat etmek gerek
- Yanındaki kişi duyacak şekilde bir sesle kalkalenin yapılması gerekir.

### 3.Soru

Mutaffifin suresinde;

- **Kandıranlar, ölçü ve tartıda hile yapanlar** anlamına gelir.
- **Şuayb** as 2 halkı vardı. **Eyke ve Medyen** halkı
- Bu 2 halk çok zengindi ama zenginliklerini **tartıda hile yaparak** elde ettiler. Bu mutaffifin ifadesi onlara işaret eder. Fakat Eyke ve Medyen halkı **başka surede** geçer dikkat edelim.
- Onlar (inkarcılar) o gün elbette **rablerinden mahrum** kalacaklardır. Mutaffifin 15. Ayet'ini Ehli sünnet âlimlerine göre **Ruyetullah'a** işaret eder.

### 4. Soru

- **Hz. Lut; Sodom** halkının peygamberidir. Sodom halkı **Eşcinsellik** sebebiyle **helak** oldular. Kur'an'da geçen **Bel-hüm edali/ hayvandan daha aşağı** bir seviyeye düşmüşlerdir. Lut'un yaşadığı yer ve çevresinin altının üstüne getirilmesi sebebiyle "**Mütefikat**" diye adlandırıldığı belirtilmektedir. Yerin dibine geçmişlerdir. Ayrıca Lut peygamberin adı Kur'an'da **Sure İsmi** olarak **Yoktur** !

#### 5. Soru

**Tahmis;** Bir surenin her beş ayetinin sonuna konulan 5 kelimesine denir. Günümüz Kur'anlarda yoktur. Şıkta tahmis kelimesi hakkında verilen bilgi yanlıştır.

#### 6. Soru

- Kur'an-ı Kerim'de sûrelerin tamamına yakın kısmı okuyanın dikkatini çeken, ilgisini ve merakını uyaran âyetlerle başlar; aynı şekilde konunun tamamlandığı kanaatini veren, söylenmesi gerekli son söz mahiyetinde bir üslûp ve anlam taşıyan âyetlerle biter. Tefsir ilminde bu âyet veya âyetler grubundan ilkinde "**fevâtihu's-süver**", ikincisine de "**havâtimü's-süver**" denir.
- **Nazm'ül Kuran:** Kur'an-ı Kerim'in lafız, mâna ve tertip bakımından insicamlı olduğunu ortaya koyan ilim dalı ve bu alanda yazılan eserlerin ortak adıdır.
- **Münasabetü's Ayat ve Suver:** Âyetler ve sûreler arasındaki anlam ilişkisi ve bunu inceleyen bilim dalıdır.

#### 7. soru

- Nisa suresinin 11. Ayetinde herhangi bir sınırlamadan bahsedilmemişken peygamber efendimiz sonradan vasiyeti 1/3 ile sınırlandırdığı için doğru cevap; **mutlakın takyididir.**
- **Müşkilin telifi:** Kur'an'ın bazı âyetleri arasında ihtilaf ve tezat gibi görünen hususlar diye tanımlanabilir.
- **Mübhem** kavramı, insan, melek ve cin gibi varlıkların veya bir topluluk ya da kabilenin veyahut bir kelime ve nitelemenin Kur'an'da açık değil de ism-i işâretler, ism-i mevsuller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları ve belirsiz mekân isimleriyle zikredilmesi anlamına gelmektedir.
- **Mücmel,** kendisinden ne kastedildiği anlaşılmayacak derecede kapalı olan âyet demektir. Bunların bir kısmı Yüce Allah, bir kısmı da Hz. Peygamber tarafından açıklanmıştır.

#### 8. soru

- İslam dinini yıkmak gayesi ile bazı ayetler hakkında, fasid tevillerde bulunanların yazmış oldukları tefsirlere **ilhadi** tefsir denir.
- Kur'an-ı Kerim'in nüzul sırasına göre tefsir edilmesine **tarihi** denilir.
- Kur'an'ın hiçbir görüş katılmadan, yalnızca filolojik olarak açıklanması **lügavi** tefsir çeşididir.
- Kur'an gramerini incelemekten ziyade hidayet kitabıdır. Buna odaklanması gerektiğini savunan ve Özellikle sosyal ve kültürel sorunlara çözüm bulmak adına yazılan tefsir çeşidine **ictimai** tefsir denir.
- **Konulu;** Kur'ândaki bir konuyu, Kur'an'ın temel hedef ve ilkelerine uygun bir şekilde belli usûller çerçevesinde bütüncül olarak araştırıp ortaya koyma yöntemine verilen isimdir.

#### 9. Soru

- Senedleriyle birlikte daha önceden Tercümanül Kuran eserini yazdıktan sonra, sadece rivayetlerin metinlerini ve kaynakların isimlerini vererek ed Dürrül Mensur'u telif eden müfessir **Suyuti'dir.**

- **Zemahşeri'nin** meşhur eseri; Keşşaf
- **Taberi'nin** meşhur eseri Camiul Beyan'dır. Eserinde tefsirini yaptığı ayetle ilgi sahabe ve tabiundan gelen rivayetleri senedlerini belirtmek suretiyle naklettikten sonra 'Bu görüşler içerisinde doğruya en yakın olan şudur... der açıklar.
- **İbn-i Kesir**; Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim adlı eseriyle meşhurdur. Rivayet tefsirinin öncülerinden kabul edilir.
- **Beyzavi**; Envaru't-Tenzil ve Esrarü'tTevil eseri ile meşhurdur. Kendisinden önce yaşamış olan Zemahşeri'nin el-Keşşaf eserinden oldukça etkilenmiştir

10. Soru

Meşhur, aziz, garip hadisler Ahad hadislerdendir. Ahad hadisler 'Ravi Sayısına Göre Hadisler' sınıflandırmasında bulunur.

11. Soru

Buhari için "Emirul müminin fil hadis" unavı kullanılır.

Buhari ve Müslim için "Şeyhayn" ifadesi kullanır.

12. Soru

- SEMA: Öğrencinin hadisleri hocasından bizzat işiterek almasıdır.
- İCAZET: Hocanın tüm hadislerini ya da hadislerinden bir kısmını rivayete izin vermesidir.
- MÜNAVELE: Hocanın rivayet ettiği hadislerin yazılı olduğu kitabı veya metni rivayet etmesi için öğrencisine vermesidir.
- İLAM: Hocanın rivayetten bahsetmeden hadislerini semayla aldığını bildirmesi.

13. Soru

- Nesih ve Mensuh: Sonra gelen hadisin önceki hadisin hükmünü kaldırmasını araştıran ilim dalıdır.
- Muhteliful Hadis: İki sağlam hadisin birbirine zıt düşmesi veya öyle görünmesi, algılanması konusunu araştıran ilim dalıdır.

14. Soru

- TAHRİÇ: Kaynak araştırma
- FEVAİD: Bir alimin ya da çeşitli alimlerin ferd ve garib rivayetlerini bir araya getiren eserlerdir.
- ZEVAİD: İki hadis kitabının karşılaştırılıp birinin diğerinden daha fazla rivayet ettiklerini toplayan eserlere ya da temel hadis kitaplarında yer almayan rivayetleri toplayan eserlerdir.
- ETRAF: Hadisin sadece baş kısmının ve senedinin verildiği kitaplardır.

15. Soru

Murat imam rükûdayken yetiştiği için ilk rekata yetişmiş kabul edilir ve namazı imamla tamamladığı için müdriktir.

16. Soru

Yemin çeşitleri 3 başlıkta incelenir. Bunlar;

1. Gelecekte gerçekleşmesi mümkün bir eylem üzere yapılan yemin çeşidine **yemin-i münakit** denilir.
2. geçmiş zamanda yapılmış veya yapılmamış bir iş hakkında bilerek, kasten yalan yere yapılan yemine **gamus yemin** denilir. Kefaret karşılamaz.
3. Yanlışlıkla doğru olduğu sanılarak yapılan yemin çeşidine **lağv yemin** denilir. Kefaret yoktur. Dil alışkanlığıyla yapılan yeminlerde lağv yemini kabul edilir.

17. Soru

- Samet ve Murat temettü ve kıran haccı yaptıkları için hedy kurbanı kesmesi vaciptir.
- Samet Fatih ve Murat hac farizesini yerine getirdikleri için zilhicce ayının 9. Günü oruç tutmaları mekruh görülür.
- Fatih ve diğer arkadaşların nisab miktarı malı var ise udhiyye (kurban bayramında kesilen) kurbanı vaciptir ve kesilen udhiyye kurbanının etinden yenilebilir. Etinden yenilemez dediği için yanlıştır.
- Fatih zilhicce ayının 9'undan önce bir umre ibadeti yapmadığı için ifrad haccı yapmıştır.
- Hanefi mezhebine göre en faziletli hac şekli; Kıran, sonra Temettü, sonra da İfraddır.

18. Soru

- **Muhalâ'a (Hûl);** Kadının belli bir bedel vermesi karşılığında kocanın ayrılmaya razı olması üzerine evlilik bağından kurtulmasıdır. Karşılıklı anlaşmayla gerçekleştiği için Muhalâ'a denmiştir.
- **Mül'ane (Lian);** Hanımını zina yapmakla suçlayan ama bu suçu 4 şahitle ispatlayamayan kocanın, mahkeme huzurunda hanımıyla özel bir şekilde karşılıklı olarak yeminleşmesidir.
- **İlâ (Eşine Yaklaşmama Yemini):** Bir kimsenin 4 ay veya daha fazla bir süre hanımına yaklaşmayacağına dair yemin etmesidir.
- **Hülle:** Üç talâkla boşanmış bir kadının ayrıldığı kocasına tekrar dönebilmesi amacıyla bir başka erkekle evlenmesi.
- **Zihar;** Bir erkeğin karısına artık sen bana anamın sırtı gibisin demesi  
Zihar **keffareti;**  
1-köle azadı,  
2- 2 ay peşpeşe oruç,  
3- 60 fakiri sabah akşam doyurmak. (**oruçla aynı**) **Sıraya riayet edilir.**

19. Soru

- Eşi; ashabul feraiz olarak mirastan pay alır.

- Babası; Ashabul feraiz olarak mirastan pay alır.
- Oğlu; Asabe olarak eş ve baba payı aldıktan sonra bakiyeyi alır.
- Evlat edindiği kız; ile arasında mirasçılık bağı yoktur.
- Erkek ve kız kardeşi; oğulun bulunmasından dolayı sakıt olmuştur.
- Dede; Normalde ashabul feraiz ken baba ile bulunduğu için mirastan sakıt olmuştur.

20. Soru

**İstihsan;** Fıkıhta özel gerekçelerle açık kıyastan, genel ve yerleşik kuraldan ayrılıp olayın özelliğine uygun çözüm bulma metodunu ifade eden şer'î delil. İmam özel sebebinden dolayı Furkan bey'e genel kuraldan ayrılarak yeni bir fetva vermiştir. Burda yapılan yöntem istihsan'dır.

21. Soru

- **VEDİA:** Bir şahsın malını muhafaza etmesi için (korunması için) başka birisine verilmesine denir.
- **İARE/ ARIYET:** Bir malı kullanıp tekrar iade etmek üzere başkasına vermektir. Ödünç alma
- **Karz:** Borç vermektir.
- **İcare:** Kiralamaktır.
- **Vadia:** Maliyetten aşağıya zararına yapılan satıştır.

22. Soru

- Haricilerin Başlıca Görüşleri: **ÖSYM SORDU!!**
  - İlk siyasi-itikadi fırkadır.
  - Kur'an tevil veya tefsir edilemez.
  - Kur'an mahluktur.
  - Ruyetullah yoktur.
  - Şefaath yoktur.
  - Amel imandan bir cüzdür.
  - Büyük günah işleyen kafirdir ve ebediyen cehennemde kalacaktır.
  - Halifelik adil, alim ve zahid olması şartıyla hür ya da köle her Müslüman'ın hakkıdır.
  - Zalim imama baş kaldırmak zorunludur.
  - Kolları:
    - a)Ezarika (en katı, günümüzde yok olmuş)
    - b)İbadiyye (en ılımlı)
  - Günümüzde Umman İbadiyye'dir.

23. Soru

Kelam İlminin İsimleri:

- İlmi-i Tevhid
- Usuli'd Din
- el Fıkhu'l Ekber
- Akaid
- Nazar ve İstidlal
- Usulü'r-Rivaye, Hadis ilmi için kullanılan isimlerdendir.

#### 24. Soru

1) İman Kalbin Tasdikinden İbarettir

- Maturidi ve Maturidi Alimler
- Eşari ve Eşari Alimler

2) İman Marifetten İbarettir

- Cebriyye

3) İman Dilin İkrarından İbarettir

- Mürcie
- Kerramiyye

4) İman Tasdik, İkrar ve Ameldir **ÖSYM SORDU!!**

- Haricî
- Mutezile
- Selef
- Vehbiyye
- Şia
- Zeydiyye

#### 25. Soru

Cebriyye; insanı rüzgarın önündeki kuru yaprağa benzetir. İnsanın özgür iradesi yoktur, kaderde yazılı olanı yaşar görüşünü benimser. Samet cebriyyedir.

Mutezile; Allah kötüyü-çirkini yaratmaz, yaratırsa kendi adaletiyle çelişir der. İnsan kendi fiillerinin yaratıcısıdır. Mehmet muteziledir.

- İnsanın Fiilleri **ÖSYM SORDU!!**
  - Cebr: Tamamen Allah'ın iradesinde olması durumu
  - Tefviz: Tamamen insanın iradesinde olması durumu
- Cebriyye: Mutlak cebr
- Mutezile: Mutlak tefviz
- Selef: %50 cebr, %50 tefviz
- Eşari: Cebr-i mutavassıt

- Maturidi: Tefviz-i mutavassıt

#### 26. Soru

- Tefvik: Allah'ın hayırlı işlerde kişiyi başarılı kılması.
- Hızlan: Allah'ın, buyruklarına boyun eğmeyen insanlardan yardımını kesmesi.
- Tecvid: Kur'ân-ı Kerîm'in kurallarına uygun biçimde okunmasını konu alan bilim dalı.
- Hikmet: Gizli menfaat ve maslahatlar hakkında Allah'ın özel bilgisidir.
- Hidayet: Dünya ve âhiret mutluluğunu sağlayacak yolu gösterme anlamındadır.

#### 27. Soru

Müteahhirun Dönemi:

- Gazali ile başlayan dönemdir.
- Gazali'nin mantık ilmini geliştirip kelama dahil etmesiyle başlar ve diğer dönemlerden ayrılır.

#### 28. Soru

Haricilerin İsimleri **ÖSYM SORDU!!**

- Ehl-i Şurat: Hariciler kendilerine (canlarını ve mallarını Allah'a satanlar) demişlerdir.
- Huruc/Havaric
- Marika
- Muhakkime
- Haruriyye
- Vaidiyye
- Vehbiyye

#### 29. Soru

Mezhepler ve Günümüzde Yaygın Oldukları Bölgeler **ÖSYM SORDU!!**

- İSMALİYYE: Hindistan, Afganistan, İran, Yemen...
- NUSAYRİLİK: Suriye Lazkiye, Lübnan'ın Kuzeyi, Adana, Mersin, Tarsus...
- İMAMİYYE: İran, Azerbaycan, Irak, Lübnan...
- DÜRZİLİK: Lübnan, Suriye, Filistin, Ürdün...
- ZEYDİYYE: Yemen, Ürdün...

#### 30. Soru

**Ebü'l-Muîn en-Neseî**

**Mâtürîdî'nin kurduğu Sünnî kelâm mezhebini geliştirip, Mâtürîdiyye'nin ikinci kurucusu konumunda bulunan alim. Ebü'l-Muîn en-Neseî, Mâtürîdiyye tarihi ve ricâli hakkında önemli bilgiler vermek, Mâtürîdiyye'ye ait kelâmî görüşleri kullandığı semantik yöntemle sistemleştirip derinleştirmek ve bu görüşleri muhalif mezhep ve fırkalar karşısında savunmak suretiyle**

**Mâtürîdiyye'nin köklü bir Sünnî kelâm okulu haline gelmesine önemli katkılarda bulunmuştur. Tabiat felsefesini önemsemesi, ilâhî sıfatlar arasında hikmet sıfatına yer vermesi, Hz. Peygamber'in nübüvvetini temellendirirken onun getirdiği ibadet şekillerinin hikmetli ve anlamlı oluşuna dikkat çekmesi kendisinin özgün görüşlere sahip bir kelâmcı olduğunu gösterir.**

### Eserleri

1. Tebşîratü'l-edille fî uşûlî'd-dîn
2. et-Temhîd (Tebşîratü'l-edille'nin özeti)
3. Bahrû'l-keâm
4. el-İfsâd li-ḥude'i ehli'l-ilhâd
5. Şerḥu'l-Câmi'i'l-kebîr
6. Menâhicü'l-e'imme

### 31. Soru

- BATIN: Nasların zâhirî mânalarını kabul etmeyen, gerçek anlamları ancak Tanrı ile ilişki kurabilen "mâsum imam"ın bilebileceği temel görüşünü savunan aşırı fırkaların ortak adı.
- TESLİS: Hıristiyan akîdesinin temelini oluşturan üçlü ilâhlık anlayışı.
- HUDUD: Dürzîler'e göre Hâkim veya Hamza tarafından görevlendirilen peygamber derecesinde kimselerdir.
- BİD'AT: Asr-ı saâdet'ten sonra ortaya çıkan, şer'î bir delile dayanmayan inanç, ibadet, fikir ve davranışlar hakkında kullanılan bir terim.

### 32. Soru

İslamiyet öncesi Arabistanda Evlilik farklı şekillerde gerçekleşirdi.

- **Nikah-ı Muta** : Süreli nikah. Belli bir süreliğine kısılan nikah, Süre bitince nikahta bitiyor.
- **Nikah-ı Bedel**: Eşleri karşılıklı değiştirme.
- **Nikah-ı istibda**: bir erkekten çocuk sahibi olmak için eşi başka bir erkeğe sunma. (Erkek çocuğu olmayan birinin erkek çocuk sahibi olması için)
- **Nikah-ı Makt** : büyük oğlun babasının ölümünden sonra üvey annesi ile evlenebilmesi.
- **Nikah-ı Siğar**: başlık ve Mehir vermemek için aileler kızlarını karşılıklı olarak değiştirilmesi.

### 33. Soru

Mekkeli müşriklerin Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra müslümanların müttefiki olan Huzâa kabilesine baskın yaparak antlaşmayı bozmaları üzerine Hz. Peygamber Mekke'ye bir sefer düzenlemeye karar verdi. Ancak kan dökmek ve düşmanı hazırlıksız yakalamak için bu kararını gizli tuttu ve sefer konusunda düşmanı yanıltmak gayesiyle, Mekke-Medine yolu üzerinde ve Medine'ye üç günlük mesafede bulunan **Batn-ı İdam**'a asıl ordunun keşif kolu mahiyetinde bir seriyye gönderdi (Ramazan 8 / Ocak 630). Sekiz



sahâbîden oluşan bu seriyenin kumandanının Ebû Katâde el-Ensârî veya Abdullah b. Ebû Hadred olduğu rivayet edilmektedir.

34. Soru

Âsım b. Sabit'in başını Sülâfe'ye götürüp yüz deveyi almak isteyen Lihyânlılar, âniden üzerlerine saldıran arılar yüzünden onun naaşına yaklaşamadılar. Arıların dağılması için geceyi beklemeye mecbur kalan Lihyânlılar bu defa da birdenbire yağmaya başlayan yağmurun meydana getirdiği sellerin Âsım'ın naaşını sürüklemesiyle emellerine kavuşamadılar. Âsım'ın cesedi daha sonra da bulunamadı. Bu hadiseden dolayı Âsım "Hamiyyü'd-debr" (arıların koruduğu kişi) lakabıyla meşhur olmuştur.

35. Soru

Hz. Ömer, Medine nüfusunun giderek artması üzerine Mescid-i Nebevî'yi genişletmiştir fakat yeniden inşa edilmesi Hz. Osman zamanında gerçekleşmiştir.

36. Soru

- RAVENDİLER: Muhammed b. Hanefiyye'nin oğlu Ebû Hâşim'den sonra imâmetin Ali evlâdından Abbas evlâdına intikal ettiğini kabul eden Abdullah er-Râvendî mensuplarına verilen ad.
- MEVALİ: Arap olmayan müslüman halklar için kullanılan bir terim.
- MORİSKO: İspanyol hâkimiyeti altında yaşayan zorla hristiyanlaştırılmış eski müslümanlara verilen ad.

37. Soru

Paragrafta özellikleri verilen isyan türü Abbasiler döneminde yaşanmış olan Mukanna isyanıdır. Horosan'daki en tehlikeli isyandır. Hakim b. Hişam peçe taktığı için Peçeli İsyanı da denir.

38. Soru

Divan-ı Mezalim: İslâm devletlerinde en yüksek idarî-adlî yargı ve denetleme kurumu. Temyiz mahkemesine benzer, üst düzey bürokratlar ile ilgili şikayetlere bakar.

39. Soru

- ZİC: İslâm bilimleri tarihi literatüründe astronomi cetvellerine verilen ad. **ÖSYM SORDU!!**
- BİMARİSTAN: Hastane
- FELEKİYYAT: Astronomi
- İLM-İ MENAZİR: Optik

40. Soru

- Kündekâri: Ahşap sanatı
- Kat'ı: Bir kağıt, deri üzerindeki bir yazıyı motifi çıkarıp başka yere yapıştıraktır.

#### 41. Soru

- Kültürün Özellikleri
- Öğrenilmiş davranışlar topluluğudur.
- Tarihidir ve süreklidir.
- Toplumsal bir üründür.
- İhtiyaçları gidericidir.
- Sürekli değişme gösterir.
- Dengeli bir bütün oluşturma eğilimindedir.
- Dışarıdan aldığı unsurlar konusunda seçicidir.

#### 42. Soru

- HUNAD HATUN KÜLLİYESİ: İlk Anadolu Selçuklu külliyesidir.
- YAĞIBASAN MEDRESESİ: Danişmendililere aittir. Tokat'ta bulunur. En eski kapalı avlulu medrese şeklidir.
- ERZURUM ÇİFTE MİNARELİ MEDRESE: Anadolu Selçuklularına aittir. 12 hayvanlı eski Türk takvimini yaşatan kabartmalar bulunur.
- SİLVAN ULU CAMİ: Artuklulara aittir. Anadolu camii mimarisi üslubu başlar.

#### 43. Soru

##### KOZMOLOJİK DELİL:

- Kurucusu Leibniz'dir
- En eski delildir.
- Ana fikri; içinde yaşadığımız alemi gözlemleyerek Tanrı'nın varlığına ulaşmaktır.
- Eserden - müessire, evrenden hareketle yaratıcıya ulaşır.
- Hudus ve İmkan delilleri kozmolojik delillerdendir.
- İmkan Delili; Filozoflar kullanır. İnsan ya vardır ya da yoktur. İnsanı yokluktan var eden zorunlu varlık tanrıdır (vacibul vücud). Farabi ve İbn Sina önemli isimlerdir.
- Hudus Delili; Kelamcılar kullanır. Her hadis (yaratılan) bir muhdise (yaratıcıya) ihtiyaç duyar. Kindi, Gazali, W. Craig önemli isimlerdir.

#### 44. Soru

- Anselmus; ontolojik delilin kurucusudur.
- Descartes; Tanrı hem zihinde hem zihnin dışındadır görüşüyle ontolojik delile katkıda bulunur.
- Spinoza; Panteizm inancını geliştirmiştir.
- Kant; Ahlak delilinin kurucusudur.

#### 45. Soru

Fideizm ya da Fideist anlayış; İmanın akla dayanmadığını, imanla aklın bir alakasının olmadığını ve akla dayanmayı öngören bir imanın mümkün olmadığını savunan görüştür. Soruda verilen ayetler ise; akıl-iman ilişkisi çerçevesindeki ayetlerdir. Dolayısıyla ayetler fideizme eleştiri niteliğindedir.

46. Soru

Meşşai Filozoflar: Kindi, Farabi, İbn Sina, İbn Rüşd, İbn Bacce

İbn Tufeyl; İsraki filozoflardandır.

47. Soru

Paragrafta bahsedilen filozof Tabiat Felsefesinin önemli temsilcilerinden Ebu Bekir Zekeriya er Razi'dir

48. Soru

Tehafüt geleneği Gazali'nin filozofları eleştirip küfürle itham etmesine karşılık İbn Rüşd'ün savunmalar yazmasıyla başlamıştır.

49. Soru

Durkheim'e göre mekanik dayanışmalı toplumlarda hayat tarzı birbirine benzer ve kolektif bilinç yüksektir. Organik dayanışmalı toplumlar da ise birbirinden farklı hayat tarzı vardır ve kolektif bilinç düşüktür.

50. Soru

A. Comte'dan 5 asır önce yaşayıp Kitabül İber isimli eserinin ilk cildi olan Mukaddime'sinde İlm-i Umran'dan bahseden kişi İbn-i Haldun'dur. Ayrıca Mukaddimesinde Tarih felsefesi için de önemli bilgiler mevcuttur.

51. Soru

Değişim teorisi tüm dünya tarihini veya tüm coğrafi bölgeleri ele almadığı, belli bir bölge ve belli bir zaman diliminden bahsettiği için orta boy kuramlardan birisi olmalıdır. Metnin devamında farklı mezheplerin zıt kutupların çatışmasından bahsettiği için cevap çatışmacı kuramdır. Eğer tüm dünya coğrafyasını ele alsa ve tüm dünyada geçerli olan zıt kutupların karşı karşıya gelmesinden bahsetseydi büyük boy kuramlardan diyalektik şıkkını seçerdik.

52. Soru

Dinin kökenini arketiplere dayandırarak, tanrı inancının ilk insandan kalıtımsal bir şekilde insan nesline yerleştiğini savunan kişi Jung'dur.

53. Soru

Elkind piage'nin bilişsel gelişim teorisini inanç gelişimine uyarlamıştır. Elkind teorisinin temelinde nesne devamlılığı fikrini yerleştirmiştir. Çocuk nesne devamlılığını kazandıkça, (bir şeyin o an saklandığı/görünmediği zaman da var olduğu fikrini) ilerleyen yıllarda tanrı'ya aktaracaktır.

54. Soru

Esnaf olan Hasan bey dini öğretiyi ve öğütü okumuş, inanmış ve hayatına tatbik ederek ahlaki haline getirmiştir. Bu etki boyutudur.

55. Soru

- SİMHA TORA: Tevrat'ın hatim bayramıdır.
- PURİM: Yahudi kızı Ester tarafından kurtarıldıkları gündür. Neşe ve eğlence günüdür.
- ŞAVUOT: Tevrat'ın verildiği, 10 emrin geldiği gündür. Turfandalar Günü, Haftalar Bayramı da denir.
- ROŞ AŞANA: Yeni yıl. Adem'in yaratılışı, İbrahim, İshak ve Yakub'un doğum günüdür. 10 gün tövbe ederler.

56. Soru

- RAHİP TAKDİSİ: Kişinin başı üzerine papazın el koyup dua etmesidir.
- TÖVBE: Günah çıkarma

57. Soru

**SABİİLİK Hakkında Ek Bilgiler:**

- Vaftiz olmak anlamındadır.
- Vaftizci Yahya Hıristiyanları da denir.
- Ürdün Nehri vaftiz oldukları yerdir.
- Kur'an'da Bakara, Maide ve Hac surelerinde geçer.
- Hadislerde 'dönek' anlamında kullanılmıştır.
- Dışarıdan biri sabii olmaz.
- Mehdi inançları vardır. (Prašya Ziva / Son Savaşçı)
- Kitapları; -Ginza -Drašya d Yahya

58. Soru

**DİN EĞİTİMİ KAVRAMLARI ÖSYM SORDU!!**

- **İCAZET:** Medrese öğrenimini tamamlayana verilen diploma, belge.
- **MATLAB:** Atama defterine denir.
- **MÜDERRİS:** Medrese hocası (Prof. Doç.)
- **MÜEDDİB:** Devlet adamlarının çocuklarına sarayda ders veren öğretmen.
- **MUALLİM:** Mektep öğretmeni
- **MUİD:** Müderrisin okuttuğu dersleri tekrarlayan, asistan.
- **MOLLA/SOFU:** İlk ve orta dereceli medrese öğrencisidir.
- **DANIŞMEND/SUHTE:** Yetişmiş öğrenci
- **MÜLAZEMET:** Matlaba isim kaydettirip atama için sıra beklemek. Sıra beklerken staj yapılabilir.
- **DERSİAM:** Halka açık ders veren görevli
- **CER:** Mezun olmamış öğrencinin stajı

59. Soru

- 1924 Anayasası: 70 ve 75. maddelerinde din, vicdan ve ibadet özgürlüğü teminat altına alınmıştır.
- 1961 Anayasası: İlk kez 'Din Eğitimi' ifadesi bu anayasada yer almıştır. Kişilerin kendi isteği/veli izni bağlı olarak verilmiştir.
- 1982 Anayasası: Din eğitimi yasal olarak zorunlu hale geldi.(24. madde)
- 2006 Kanunu: Politikamız; mezheplerüstü, dinlerarası açılımlı olarak belirlenmiştir.
- 2012 Kanunu: İlk ve ortaöğretim kurumlarının dörder yıllık kademelere ayrılmıştır. İmam-hatip ortaokullarının açılmasına imkan sağlanmıştır. Ortaokul ve liselerde seçmeli ders havuzuna dini eğitime yönelik dersler eklenmiştir. Yükseköğretime girişte tüm öğrenciler imkan ve fırsat eşitliği sağlanmıştır.

60. Soru

### **MEZHEPLERÜSTÜ DİN ÖĞRETİMİ**

- Mezheplere ayrı ayrı değinilmez, ifade ettikleri ortak noktalara yer verilir.
- Öğretmen dini kimlik oluşturmada yardım eder.
- Ayrılıklar ön plana çıkarılmaz, bütünleştirilir.
- Dini çoğulculuk dikkate alınarak mezhepler, dinler arası diyalog oluşturmaya çalışılır.

Örneğin; Türkiye

61. Soru

Informal öğrenme; bir planı olmadan kendi kendine gelişen, herhangi bir yapılandırmaya maruz kalmamış, bu yüzden de sonuçları (olumlu ya da olumsuz) ve ne öğrenileceği öngörülemeyen eğitimlerdir. Kişilerin çevrelerinden ya da kendi deneyimlerinden öğrenme sürecine de informal eğitim diyoruz.

62. Soru

Yaşayan dünya dinleri, 9-12.sınıflar öğretim programında yer almaktadır.

63. Soru

Soruda belirtilen ünite, 4. Sınıf Hz. Muhammed'i Tanıyalım ünitesidir. Bu üniteye sırasıyla; "Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Doğduğu Çevre", "Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Ailesi", "Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları", "Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Mekke ve Medine Yılları", "Bir Dua Tanıyorum: Salli ve Barik Duaları ve Anlamları" konularına yer verilir. Dolayısıyla burada verilen anlatılanlar, Peygamber Efendimiz'in dünya gelişi, ailesi, hayatının önemli olayları olduğu için bilişsel alan bilgisidir.

64. Soru

Burada öğretmenin kullandığı ölçme aracı olan gözlem formu, performansa dayalı ölçme ve değerlendirme kapsamına girer. Sürece dayalı değerlendirmede kullanılır. Not ve puan kullanılmaz.

65. Soru

Dijital yetkinlik; bilgi, beceri, tutum, yetenek, strateji ve farkındalıklar kümesidir. Bilgi ve iletişim teknolojileri ve dijital medyayı kullanırken gerekli olan araçların yani bilgisayarlar, tabletler, telefonlar ve

diğer akıllı teknolojilerin tamamının dikkatli, etkili, verimli, uygun, eleştirel, yaratıcı, özerk, esnek, etik ve yansıtıcı bir şekilde kullanılmasını kapsar. 2018 MEB Öğretim Programlarının temel yetkinliklerindedir.

66. Soru

Çok gruplu yerleşim düzeni, sınıf ortamında, birden fazla küçük çalışma grupları oluşturularak gerçekleştirilen sınıf yerleşim düzenidir. 4-6 kişilik gruplarla küme, proje, istasyon gibi çalışmalarda kullanılır. Grup içi etkileşim, iş birliği ve sosyallik üst düzeydir. Kalabalık olmayan sınıflarda daha rahat uygulanabilir. Bireysel yerleşim düzeni: Öğrencilerin sıralara ve masalara bağımlı olmadan, kendi başlarına kullanabilecekleri tek kişilik masa ve sandalyelerle sağlanabilen oturma düzenidir. Bilgisayar ve yabancı dil laboratuvarları bu düzene uygun olarak oluşturulur. Bireysel öğretim düzeni, her öğrencinin kendi hızında öğrenmesine imkân hazırlar. Tek grup yerleşim düzeni: Bu düzende sınıfın tamamı bir grup olarak ele alınır. Öğrenciler, daire, kare, köşeli U ya da V şeklinde oturabilir. Öğrenciler, öğrenme sürecine aktif olarak katılır. Öğrenci herkesi görebildiği için beden diliyle iletişim kurma dâhil olmak üzere çok yönlü bir etkileşim içinde bulunur. Öğrenciler birbirinin yüzünü görür. Bu düzende istenmeyen davranışlara yönelen öğrenciler kolay belirlenir. Sıralı (geleneksel) yerleşim biçimi: Tek yönlü bir etkileşimin egemen olduğu ve eğitim sisteminde en çok kullanılan yerleşim düzeni olan "sıralı yerleşim biçimi" öğretmen merkezlidir. Öğrenci bilgiyi alıcı konumundadır. Öğrenciler arasında etkileşim yok denecek kadar azdır.

67. Soru

Güdüleme, o gün işlenecek olan konunun önemi, faydası, nedeni ve günlük hayat ile ilişkisi üzerinde durur.

68. Soru

Kuralları öğretmenin dikte etmesi ve dayatması, uymayanları cezalandırmaya çalışması ve uyanları da ödüllendirmesi tepkisel yaklaşıma ait uygulamalardır. Üçü de soruda mevcuttur.

69. Soru

Görüş geliştirme tekniği, öğrencilerin herhangi bir konu hakkında kendi **tutumlarını** ifade etmeleridir. Bu teknik, içeriğinde **çelişkiler** bulunan konuların öğretiminde ve öğrenenin tutum ve değerlerinde olumlu **değişiklikler meydana getirmek** amacıyla kullanılır. Öğrencilere bir dünya görüşü oluşturmalarına, demokratik tutum ve düşünüş geliştirmeleri gibi temel sosyal becerilerin kazandırılmasında yardım eder. Öğretmen, önermeyi söyledikten sonra öğrenciler, "Kesinlikle aynı fikirdeyim.", "Aynı fikirdeyim.", "Kararsızım.", "Karşıyım." ve "Kesinlikle karşıyım." tutum ifadelerini yansıtan kartların olduğu yerlerde toplanırlar. Farklı tutumlara sahip ve farklı görüşteki arkadaşlarına neden böyle düşündüklerini açıklamaları istenir. Tartışmalar sonucunda o önerme ile ilgili görüşü değişen öğrenci, görüşü doğrultusunda yer değiştirebilir. Tekniğin en önemli özelliği, fikirlerin tartışılması esnasında, fikirlerini ortaya koyan kişilere değil, sadece onların fikirlerine karşı konması gerektiğini, fikirlerin savunulmasında kanıt ve gerekçe sunmayı zorunlu kılmasıdır.

70. Soru

Kavram haritası, bilgiyi organize etmeniz, görselleştirmenize ve özetlemenize yarayan bir tür şemadır. Kavram haritaları hiyerarşik bir yapı ile hazırlanarak kavramlar arasındaki çapraz bağlantıları sunmaya yarar. Zihin haritaları, akla gelen her şeyin yer aldığı ve yaratıcılığı ön plana çıkaran yapılardır. KWL kavram haritası, üç boyutlu bil-merak et-öğren tablolarıdır. Bilgi haritaları, kavramların tanım-özellik-örneklerinin verildiği ayrıntılı tablolarıdır. AÇT ler ise kavramların tanımlayıcı ve ayırt edici yönlerinin eşleştirildiği tablolarıdır.

#### 71. Soru

Beyin fırtınası, bir konuya çözüm getirmek, karar vermek, hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek için kullanılan yaratıcılığın ön planda olduğu bir tekniktir. Kısa sürede çok fazla fikrin üretilmesine imkân tanır. Akla gelen her fikrin söylenmesi istenir. Fikirler yargılanmaz ve eleştirilmez, hiçbir fikir saçma olarak değerlendirilmez. Böylece kişinin tüm fikirlerini çekinmeden, aklına geldiği gibi sunması sağlanmış olur. Yargılama yapılmadığı için fikirlerin birbirini besleyeceği ve geliştireceği varsayılır.

#### 72. Soru

Gıda maddeleri ve bağımlılıkla ilgili meseleler konusu, güncel dini meseleler ünitesi kapsamına girer. Yiyecek ve içecekler konusunda “yasakların sınırlı, helaller alanının ise geniş olduğu”; yenilmesi ve içilmesi yasaklanmış olan gıdalara; yiyecek ve içeceklerle ilgili yasakların delillerine ve hikmetlerine; genetiği ve öz niteliği değiştirilmiş yiyecek ve içeceklerin insanın beden ve ruh sağlığı üzerindeki etkilerine değinilir. Uyuşturucu madde, alkol ve sigara kullanımı ile kumar oynamak gibi bağımlılığa neden olan zararlı alışkanlıklara yer verilir.

#### 73. Soru

Farklı din ve inançların öğretiminde ve İslam düşüncesinde ortaya çıkan yorumların öğretiminde olgusal bir yaklaşım benimsenir; bu bağlamda dinler, inançlar ve İslam düşüncesinde yer alan yorumlar, İslam dininin bakış açısı ile değil kendi metinleri, kaynakları ve kabulleri esas alınarak öğretime konu edilir. İslam dininde yer alan ibadetlerin öğretiminde (abdest, gusül, teyemmüm, namaz, vb.) mezheplerin farklı anlayış ve uygulamalarıyla ilgili bilgiler, mutlaka değil ihtiyaç duyulması hâlinde öğretmen tarafından açıklanır. Öğrenciler, ünitelerde geçen ayet ve hadisler ile ünite sonlarında yer alan sure ve duaların ezberlenmesine zorlanamaz.

#### 74. Soru

2018 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (4-12.Sınıflar) ünite temellidir. Öğrenme alanları 2010 öğretim programlarında kullanılmıştır.

#### 75. Soru

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlar. 2018 Öğretim Programlarında vurgu yapılan ve kazanımların ilişkilendirildiği temel yetkinlikler, öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiş, yaşam boyu öğrenme ile de ilişkilendirilmiştir. Sadece fen bilimleri değil bütün derslerle ilişkilidir.





## 2. Deneme Çözümleri

### 1.Soru

Bir kelimedeki **Harf-i Linden** sonra sebep-i medden **sükun** gelirse medd-i lin olur. Yani lin harfinden sonra sükun olması gerekmektedir. Lin harfi de **vav** ve **ye** dir. Kureyş suresi medd-i lin örneğidir.

I.Öncülde Medd-i Lazım kelime-i Musakkale vardır.

II. öncül şın üzere cezimli durulduğu için ve öncesindeki lin harfi olup cezimli olduğu için meddi lin vardır.

III. Öncül'de meddi lazım kelime-i Muhaffefe vardır.

IV. Öncül'de medd-i tabi vardır. Eğer durak sonu olur ise medd-i arız olur.

### 2. Soru

#### İdğam-ı Mütecaniseyn

Mahreçleri aynı, sıfatları farklı 2 harften, cezimli olan birincisinin, harekeli olan ikincisine idğam edilerek okunmasına denir.

- ت د ط - ما عَبَدْتُمْ

- De, te, ta: dilim hep aynı yerde, çünkü mahreçleri aynı. Ta'yı kalın okudu çünkü sıfatı bunu gerektirir.

- ث ذ ظ - إِذْ ظَلَمْتُمْ

#### İdğam-ı Mütekaribeyn

Mahreçleri ve sıfatları birbirine yakın olan iki harften, cezimli olan birincisinin, harekeli olan ikincisine idğam edilerek okunmasıdır.

ر ل - وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ قُلْ رَبِّ

Önce LAM sonra RA gelmesi şartıyla idğam olur. Lam okunmaz, **ra şeddeli** okunur.

ق ك - أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ

Kur'an'da tek örneği vardır. Mürselat suresi. Gafı okumayız, **kefi şeddeli** okuruz.

### 3.Soru

Sesi bir müddet kesip arada nefes almadan kısa bir süre bekleyip okumaya devam etmeye sekte denmektedir. Kur'an-ı Kerim'de 4 yerde bulunur.

- Kehf suresi ve yasin suresindeki sektelerin hükmü caizdir, yapılmazsa anlamı bozulmaz.
- Kıyame ve Mutaffifin surelerindeki sekteler vaciptir. Yapılmazsa anlam bozulur.

- Durak ile sekte farkı; Durakta durduğunda nefes alırsın, Sekte de ise; Nefes alamazsın, sesi kesip nefes almadan devam edersin.

Fussilet/44 **ءَأَعَجَبِي** ayetinde **Teshil kaidesi vardır. teshil** Kolaylaştırmak demektir.

#### 4. Soru

- En çok peygamber ismi 18 kez en'am suresinde geçmektedir. Enbiya suresinde 17 kez geçer.
- Tur suresinde şu 5 şeye yemin edilir; Açık sahifeler üzerine yazılı **kitaba, Tur** dağına, **Kaynamış denize, yükseltilmiş tavana** (Göğe), **Beytül Mamura**
- **Tek celsede** (Toptan) inen son sure nas suresi değil nasr suresidir.

#### 5. Soru

Mekke'de ilk vahiy katibi **Abdullah b Sad b Sarh'dır**. Bir müddet sonra irtidat edip, medineden mekkeye döndü. Vahiy katipliği yaparken vahyin lafızlarını değiştirdiği, peygamberin farketmediği de kaynaklarda yer alır. Mekkenin fethinde kanı heder edilenler yani gördükleri yerde öldürülmelerine izin verilenlerin arasındaydı. Mekke'nin fethinde süt kardeşi Hz. Osman'a sığınıp pişman olduğunu dile getirir. Peygamberimiz Hz. Osman'ın ricası ile affetmiştir.

#### 6. Soru

Ayetlerin tertibi tevkifidir. Ve alimler bu konuda ittifak etmişlerdir.

Fakat Surelerin tertibatı ve isimleri konusunda ittifak olunmamıştır.

#### 7. Soru

**Mücmel**, kendisinden ne kastedildiği anlaşılmayacak derecede kapalı olan âyet demektir. Bunların bir kısmı Yüce Allah, bir kısmı da Hz. Peygamber tarafından açıklanmıştır.

**Mübhem** kavramı, insan, melek ve cin gibi varlıkların veya bir topluluk ya da kabilenin veyahut bir kelime ve nitelemenin Kur'ân'da açık değil de ism-i işâretler, ism-i mevsuller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları ve belirsiz mekân isimleriyle zikredilmesi anlamına gelmektedir.

gerçek anlamın kastedilmesine engel olan bir karîne ile ve bir alâkanın varlığı sebebiyle gerçek anlamı dışında bir mânada kullanılan kelime ve terkibe **mecaz** denir. III. öncülde Benzerlik alakasından dediği için mecaz değil **isti'are** dir.

#### 8. Soru

Kur'an'da aynı lafzın farklı yerlerde değişik mânalarda kullanılmasına vücûh, bir lafzın anlamlarından sadece birinin başka âyetlerde tekrarlanmasına nezâir denilir.

#### 9. Soru

Fahreddin Razi Dirayet tefsirinin önde gelen temsilcilerindendir. Ayetleri çeşitli ilimlerle ilişkilendirerek açıklayan, kelimeler ve tefsir başta olmak üzere farklı alanlarda eserler vermiştir. Mefatihü'l-Gayb adlı eseri ile meşhurdur. Müellif eserinde rivayet ve dirayet metodlarını birlikte kullanmış, çok miktarda akli istidlâlde bulunarak nakli bilgileri akli delillerle desteklemeye çalışmış, bunları yer yer felsefi tartışmalara dayandırarak incelemiştir. Tefsirine bazen sebep-i nuzulle, bazen filolojik açıklamalarla, bazen farklı kıraatleri zikretmekle, çoğunlukla da âyetler arasındaki münasebeti göstermekle başlar.

#### 10. Soru

- DİRAYETÜL HADİS: Hadisin senet ve metninin incelenmesi ile ilgili kuralları tespit eder.
- USULÜL HADİS: Hadisleri nakledenlerin güvenilirliği ve naklettikleri hadislerin sıhhat durumlarını tespit etme amacıyla geliştirilen kurallardan bahseden ilimdir.
- İHTİLAFU'L HADİS: İki sağlam hadis arasındaki zıtlıktır.
- GARİBUL HADİS: Anlaşılması zor kelimeler ve bunları konu edinen ilim dalıdır.

#### 11. Soru

##### **Kütüb-i Tis'a**

- Buhârî: el-Câmiu's-sahih
- Müslim: el-Câmiu's-sahih
- Ebu Dâvûd: es-Sünen
- Nesâî: es-Sünen
- Tirmizî: es-Sünen
- İbn Mâce: es-Sünen
- Dârimi: es-Sünen
- İmam Malik: el-Muvatta
- Ahmed bin Hanbel: el-Müsned

#### 12. Soru

Soruda ihtilaf giderme yolları ve açıklamaları verilmiştir. Doğru cevap E şıkkıdır.

##### **İhtilaf Giderme Sırası:**

1. Cem ve Teklif
2. Tercih
3. Nesih
4. Tevakkuf

#### 13. Soru

##### **Abdurrezzak b. Hemmam - Musannef**

- Şeyhu'l-İslam lakaplı büyük hadis hafızıdır.

- Musannefi 20000'den fazla hadis barındırır.
- Eserinde merfu, mevkuf ve maktu hadislerin ahkam konulu olanları yer alır.
- Eserinin sonuna hocası Mamer b. Raşid'in eserini eklemiştir.
- Eser fıkıh konularına göre tasnif edilmiştir.

#### 14. Soru

- KUDSİ HADİS: Hz. Peygamber'in Kur'an dışında Allah'a dayandırarak söylediği hadisler.
- MERFU HADİS: Hz. Peygamber'e nisbet edilen söz, fiil ve takrirlerdir.
- MEVKUF HADİS: Sahâbenin sözü, fiili ve takridir.

#### 15. soru

Sadece aşura günü oruç tutmak, Yalnız Cuma ve cumartesi günü oruç tutmak, Nevruz ve mihrican bayramı günleri (ilkbahar ve sonbahar bayramı), Visal orucu ve Şek günü oruç tutmak mekruh kabul edilir. Haram aylarda tutulan oruç ise Zilkade- Zilhicce- Muharrem- Recep aylarının perş, Cuma, cumartesi günleri tutulan oruçtur ve nafil oruç çeşitlerindedir.

#### 16. Soru

Almış olduğu evin değeri üzerinden bir zekat verme işlemi olmaz. Evi kiraya verse dahi nisab miktarını geçtiği zaman getirisi baz alınarak zekat verilir. Evin değeri baz alınmaz. Aynı şekilde 2. Aldığı araba içinde geçerlidir. Ticaret niteliğiyle almayı hayvanların bakımı için alınan samandan zekat verilmez. Eğer ki samanı alıp satsa ticaret yapsa o zaman zekat verilir.

Almış olduğu hayvanların ve köşeye ayırdığı altının zekatını verir.

#### 17. Soru

Rida: Vücutun üst kısmını örten havludur.

İzar: Belden aşağı sarılan havludur.

Remel: Tavafta omuzlar dik, kısa ve sert adımlarla düşmana meydan okur gibi bir şekilde yürümektir.

Say yaparken erkeklerin 2 yeşil sütuna kadar hafiften koşar adımlarla yürümesine hervele denilir.

İhsar: İhrama girdikten sonra herhangi bir sebeple haccın tamamlanmamasıdır. Bu durumdaki kişiye "Muhsar" denilir.

FEVAT (Vaktin geçmesi): Hac için ihrama giren kimsenin Arafat vakfesine yetişememesi.

#### 18. Soru

- Zeydiler yoğun olarak Yemen'de yaşamaktadır. Yemen'in resmi mezhebi Zeydilikdir.
- Caferi ekolü şii gruplar içerisinde en çok mensubu olan ekoldür. İranın resmi mezhebidir.
- İbazilik En yoğun oldukları bölge Umman'dır. Güney Arabistan da yaygındır.
- Şafi mezhebinin yaygın olduğu yerler; Mısır, Suriye, Ürdün, Doğu-Güney doğu Anadolu
- Hanbeli mezhebi; Günümüzde Suudi Arabistan'ın resmi mezhebidir. Sünni mezhepler içerisinde en az mensubu olan mezheptir.
- Malikilik mezhebi günümüzde Kuzey Afrika ülkelerinde yaygınken, Hicaz Bölgesinde Malikilik mezhebi yaygın değildir.
- Hanefi mezhebi; Türk coğrafyasında ve Türkler aracılığıyla Müslümanlaşan bölgelerde Hanefi Mezhebi yaygındır. Türkiye, Balkanlar, Azerbaycan ve Kafkasya, Orta Asya (Pakistan, Hind., Çin.)

#### 19. Soru

Berna ve ziya evlendiklerinde aralarında 3 talak hakkı bulunur. 2010 yılında boşandılar bir talak hakkı gitmiş oldu. Mahkeme yoluyla boşandıkları için eğer ileride evlenmek isterlerse tekrar bir nikah akdi ve mehir zorunludur. Tekrar evlendiklerinde aralarında kalan 2 talak üzerinden devam edilir. Yeniden nikah kıyılınca 3 talağa çıkmaz !

2018 yılında boşanma niyetiyle cehennem ol babanın evine git demesi bir kinayeli lafızdır yani bain talak hükmündedir. Kendi aralarında barışsalar dahi yeni bir nikah akdi gerekmektedir.

Sarih lafız ile boşama gerçekleşseydi ve mahkeme yoluna başvurmasalardı kendileri barışsalar dahi yeni bir nikah akdine vs gerek kalmazdı çünkü sarıh lafız ile yapılan boşama ric'i talak'tır ve iddet süresince eşler barışıp aile hayatına devam edebilirlerdi.

Babanın evine git ifadesiyle bain talak gerçekleşti ve dinen boşama olmuş oldu, ve insanlar aynı olay üzerine mahkemeye başvurdukları resmi olarak bitirdikleri için; aslında mahkeme kararı ile önceki boşamayı tekid etmiş oldular ve bu 2 olay 1 talak yerine geçmiştir.

Eğer ki Berna ve ziya tekrar evlenmek isterlerse son talak haklarıdır evlenebilirler.

#### 20. Soru

Müctehidin bir meselede özel bir delil sebebiyle genel hükümden vazgeçip özel hüküm vermesine istihsan denilir. Hanefi mezhebi sıklıkla kullanır.

Istislah Hakkında bir hüküm bulunmayan konuda toplumun yararına bir karar vermektir

Istishab; Geçmişte sabit bir durumun değiştiğine dair bir bilgi bulunmadıkça devam ettiğine hükmetmek demektir.

Seddi zerai; Normalde yasak olmadığı halde, Haram-Kötü sonuçlara götürmesinden dolayı yasaklanan davranışlardır. **Kötülüğün önüne set çekmektir.**

21. Soru

**Ücretin durumuna göre Bey Çeşitleri 5'e Ayrılır.**

Müsaveme; Tarafların pazarlık ederek kar oranını hiç belirtmeden yaptıkları alışveriş.

Murabaha; Maliyete kar eklenerek yapılan ve müşteriye söylenen satış.

Tevliye; Maliyetine satış.

İşrak; Malın bir kısmını maliyete bir kısmını kar ekliyerek satmaktır. Sabah kilosunu 5 tl, akşam 1 tl'ye sattı.

Vadia; Maliyetten aşağıya satıştır. Zararına.

22. Soru

- A. İmanda artma-eksilme >Maturidide olmaz. >Eşaride olur.
- B. Peygamberlikte erkeklik >Maturidide şarttır. >Eşaride şart değildir.
- C. Cüz'i irade insanda >Maturidide insanda her an bulunur. >Eşaride fiil yapacağı esnada bulunur.
- D. Dinden çıkıp tekrar dönen kişinin eski amelleri >Maturidide dönmez. >Eşaride döner.

23. Soru

Geylan ed Dimeşki: Mutezile'nin usulü hamse görüşünü ilk dile getiren kişidir.

Amr b. Ubeyd: Vasil b. Ata'dan sonra Mutezile'nin kurucularından kabul edilir.

24. Soru

**Zâti Sıfatlar:** Allah'ın sadece kendisine mahsus olan, yaratılmış bir başka varlıkta bulunmayan sıfatlarıdır. Selbi ve Tenzihî sıfatlar da denir.

- Vücut: Allah'ın var olması demektir.
- Kıdem: Allah'ın ezeli olması, varlığının başlangıcı olmamasıdır.
- Beka: Allah'ın ebedi olması, varlığının sonu olmamasıdır.
- Vahdaniyet: Allah'ın bir tek olmasıdır.
- Kıyam bi-nefsihi: Allah'ın varlığının başkasına ihtiyaç duymamasıdır.
- Muhalefetü'n lil-havâdis: Allah'ın yaratılmış hiçbir varlığa benzememesidir.

**Sübûti Sıfatlar:** Rabbimizin mükemmelliğini ifade eden, O'nu daha yakından tanımamızı sağlayan sıfatlardır.

- Hayat: Allah'ın diri olmasıdır.
- İlim: Allah'ın her şeyi bilmesidir.
- Semi: Allah'ın her şeyi işitmesidir.
- Basar: Allah'ın her şeyi görmesidir.

- İrade: Allah'ın istediği şeyi istediği şekilde yapmasıdır.
- Kudret: Allah'ın dilediğini yapmaya yetecek güçte olmasıdır.
- Kelâm: Allah'ın konuşma, söz söyleme yetkinliğine sahip olmasıdır.
- Tekvin: Allah'ın yaratmasıdır. (sadece Maturidilerde vardır.)

25. Soru

KERAMET: Velîlerden zuhur eden olağanüstü hal.

26. Soru

Paragrafta bahsedilen müteahhirun dönemi alimlerinden, kelâm, felsefe, tefsir ve usûl-i fıkıh alanlarına dair çalışmalarıyla tanınan Eş'arî âlim Fahreddin er Razi'dir.

27. Soru

#### **Usulü Selase**

1. İlahiyat: Allah'ın zat ve sıfatları
2. Nübüvvet: Peygamberlik ile ilgili konular
3. Semiyat: Yaratılış ve ahiret konuları

28. Soru

- Ebu Hanife "Amel imandan bir cüz değildir." görüşünden dolayı Mürcie olmakla itham edilmiştir.
- Ebu Hanife Mürcie değildir.

29. Soru

#### **SELEFİLİK: Prensipler/Methodlar ÖSYM SORDU!!**

1. Takdis: Allah'a uygun olmayan şeylerden tenzih etmek
2. Tasdik: Her nassı olaylamak, olduğu gibi kabul etmek
3. Sükut: Müteşabihat hakkında susmak, soru sormamak
4. İmsak: Müteşabihatı yorum ve tevilden uzak durmak
5. Keff: Müteşabihatla kalben ve zihnen meşgul olmamak
6. Aczi İtiraf: Müteşabihatı bilemeyeceğini itiraf (Allah bilir)
7. Marifet Ehline Teslim: Nebi ve ashabın açıklamaları

30. Soru

1. Takiyye: Tehlikeli durumlarda inancını gizlemek

2. Gaybet: 12. imamın sağ ve gizlenmiş olması
3. Recat: Bazı Şiî gruplarına göre imamın ölümden veya gaybete girmesinden sonra zuhuru, İsnâaşeriyye Şîası'na göre ise kıyametin kopmasından önce imamların ve onlara zulmedenlerin yeniden dünyaya dönmesi anlamında bir terim.
4. Hudus'l-İlm: Evrenin yaratılmışlığı öncülüne dayanarak Allah'ın varlığını ispat etmek için başvuru delillerden biridir.

31. Soru

### NUSAYRİLİK

- Şii gulat (aşırı) bir fırkadır.
- Şehadetleri "ben şahadet ederim ki Ali'den başka ilah, Muhammed'den başka hicab, Selman'dan başka bab yoktur" şeklindedir.
- Ali imam, Muhammed isim, Selman baktır. (AMS)
- Mezhep öğretileri sırdır. (takiyye) Kadınlar mezhebe alınmaz, dini sorumlulukları yoktur.
- Mezhebe giriş; ailesi nusayri her erkek girebilir. Mezhebe giriş ritüeli din amcası müessesesi ile yürütülür.
- Tenasühe inanırlar. (iyiler-yıldız, kötüler-hayvan)
- 7 Devir: Tanrı her devirde bir insana hulul etmiştir.
- Namaz bir çeşit duadır, kibleye gerek yoktur.

32. Soru

Nesi uygulaması haram ayların tarihleri üzerinde oynamaz, diğer ifadeler doğrudur.

33. Soru

Resûl-i Ekrem, hicretin 6. yılı Cemâziyelevvelinde (Ekim 627) Suriye'den dönmekte olan Kureyş'e ait bir ticaret kervanını ele geçirmek için Zeyd b. Hârise kumandasında 170 kişilik bir süvari birliğini **İs'e** gönderdi. Kervanda, Hz. Peygamber'in büyük kızı Zeyneb'in müşrik olduğu için ayrıldığı eşi Ebü'l-Âs da vardı. Ebü'l-Âs'ın yanında Safvân b. Ümeyye'ye ait külliyetli miktarda gümüş ve Kureyş müşriklerine ait değerli mallar bulunuyordu. Süvari birliği kervanı kuşattı, kervancıları esir alıp mallarına el koydu. Esirler ve ele geçen mallar Medine'ye getirildi. Resûl-i Ekrem ganimeti seriyyeye katılanlar arasında pay etti.

34. Soru

- **Hamraül Esed Uhud Gazvesi'nin ertesi günü** Kureyş ordusunu takip için gerçekleştirilen gazvedir. Hicri 3. Yılda gerçekleşmiştir.
- **Katan Seriyyesi**; Esedoğulları reislerinden Tuleyha b. Huveylid ve kardeşi Seleme, Katan Seriyyesi **Uhud Gazvesi'nin üzerinden iki ay** bile geçmeden Medine'ye baskın için asker



toplamaya başlamışlardı. Resûl-i Ekrem durumdan haberdar oldu. Hz. Peygamber de 150 kişilik bir seriyye hazırladı.

- **Reci vakası** Adal ve Kâre kabilelerinin kendilerine İslâm'ı öğretmek için davet ettikleri heyete düzenledikleri suikast olayı. Hicri 4. Yılda gerçekleşmiştir.
- **Hendek gazvesi** hicri 5. Yılda gerçekleşmiştir.

35. Soru

Hz. Peygamber'in risâletinin beşinci yılında Kureyşliler'in müslümanlara işkenceyi arttırması ve özellikle kendisinin yüksek sesle Kur'an okumasına engel olmaları üzerine dayısının oğlu Hâris b. Hâlid ile Habeşistan'a gitmek üzere Mekke'den ayrıldı. Yolda karşılaştığı dostu İbnü'd-Dügunn'e Kureyşliler'le konuşarak dinini kimseye açıklamaması şartıyla onun Mekke'de kalmasını sağladı. Ancak **Ebû Bekir** gizlice ibadet etmeye ve Kur'an'ı sessiz okumaya uzun süre dayanamayıp Kureyşliler'le yaptığı anlaşmayı bozdu. Bunun üzerine İbnü'd-Dügunne artık kendisini himaye etmeyeceğini bildirince **Hz. Ebû Bekir** sadece Allah'ın himayesine sığındığını söyleyerek Mekke'de oturmaya devam etti.

36. Soru

#### **ABDÜLMELİK B. MERVAN "EBU'L MULÜK"**

- Onun halifeliğini yalnız Suriye - Mısır tanır.
- Hicaz - Irak bölgeleri Abdullah b. Zübeyr kontrolündedir.
- Emeviler devrinin en parlak dönemidir.
- "Ebu'l Mulük" (hükümdarların babası) olarak bilinir.
- Altın ve gümüş Emevi paraları bastırılır.
- Arapça resmi dil ilan edilir.
- Kudüs'te kubbet-üs Sahra'yı inşa ettirir.
- Irak'ta "Vasit" şehrini kurmuştur.
- Keysaniye, Deyru'l Cesalik, Deyru'l Cemacim, II. Mekke Kuşatması bu dönemde yaşanmıştır.

37. Soru

- Samerra şehri Abbasi halifesi Mutasım - Billah döneminde kurulmuştur.
- Harun Reşid döneminde Bizans sınırlarına Avasım denilen ordugah şehirleri kurulmuştur.

38. Soru

Paragrafta özellikleri verine melviye şeklindeki minaresiyle dikkat çeken eser Mütevekkiliye Camiidir.

Samerra Ulu Camii diye de bilinir.

39. Soru

**ÖSYM SORDU!!**

- Kufi yazı; Hz. Ali döneminde cezmi hattı bazı kurallar ile geliştirilerek oluşturulmuştur.
- Reyhani yazı; harf şekilleri reyhan çiçeğine benzeyen yazı türüdür.
- Nesih yazı; kitap çoğaltmada en çok kullanılan yazı türüdür.
- Divani yazı; Osmanlı idarî teşkilâtında özellikle resmî yazışmalarda kullanılmak üzere geliştirilen bir yazı türüdür.

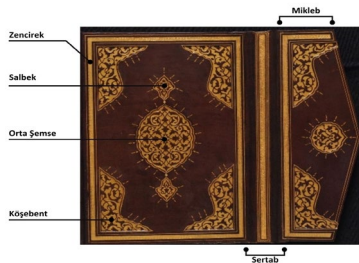
40. Soru

**ŞEYH HAMDULLAH;** Osmanlı hat ekolünün kurucusudur. “Şeyh, ibnü’ş-şeyh, kıbletülküttâb, kutbülküttâb, şeyhürrâmiyân” unvanlarıyla tanınır. Şeyh Hamdullah ekolüyle aklâm-ı sittenin bütün nevilerinde olgunluk çağı idrak edilmiş; mushaf, cüz, murakka’, kıta ve kitaplarda yeni bir anlayışla hat sanatının en güzel örnekleri verilmiştir. Hamdullah Efendi’nin Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi’nde bulunan aklâm-ı sitte murakka’ları bu altı çeşit yazıdaki gelişmeyi gösteren en güzel örneklerdir.

41. Soru

- A. Fütüvvetname: İçtimaî, iktisadî ve siyasî yapılanmaya dönüşen kurum.
- B. Ehl-i Hiref Teşkilatı: Mimar esnafı ve zanaat gruplarının bağlı olduğu teşkilattır.
- C. Arasta: Bir sokağın iki yanında karşılıklı sıralanan ve aynı cins malları satan dükkânların meydana getirdiği çarşı.
- D. İhtisab: Dinin çirkin gördüğü her türlü kötülüğü ortadan kaldırmaya çalışan kurum. **ÖSYM SORDU!!**

42. Soru



Bir Cilt Kapağının Kısımları

43. Soru

İşrakîye felsefenin kurucusu **Sühreverdi** kendisine "hikmet-ül İşrak" demiştir. Sühreverdi Azeridir. Başlangıçta meşşai ekole mensup olup sonra ayrılmıştır. Hayatının büyük kısmını Selçuklularda geçirmiştir. Gazali'den etkilenmiştir (**ÖSYM SORDU!!**).

44. Soru

#### **REVAKİYYE ÖSYM SORDU!!**

- Kıbrıslı Zenon kurucusudur.
- Stoacılar derslerinin revaklara yani sütunlara yaslanarak yaparlardı. Bu nedenle bu ismi almışlardır.
- Ahlaki idealizm fikrini esas alan bir düşünce ekolüdür.
- Bu ekole göre bilim hayat için, hakikat iyi ve faydalı için, varlığın sebeplerini araştırmak ise hayatın son gayesi olan bilgelik içindir. İnsan ancak bilgece yaşanan bir hayatla mutlu olur.
- Bütünüyle stoacıları takip eden bir İslam düşünürü yoktur.

45. Soru

İbn Sina Meşşai filozoflardandır.

46. Soru

#### **TELEOLOJİK DELİL**

- W. Paley kurucusudur.
- Paley, alemin her bir parçasının bir amaç için düzenlendiği bir saate benzetir. Ona göre nasıl ki bir saat yapımçıya ihtiyaç duyarsa alemde bir yapımçıya ihtiyaç duyar.
- Alemin varlığı değil alemdeki düzen ve amaç delilidir.
- Kur'an'da çokça geçer.
- Gaye ve Nizam (İtkan) Delili: Evrendeki düzenden hareketle Tanrıya ulaşmaktır. Kur'an'daki ayetlerde bu düzene vurgu çokça bulunmaktadır.
- İhtira/İcat Delili: Canlılığın başlangıcı ve cansız varlıklarda hayatın ve hareketin ortaya çıkışı esasına dayanır. Doğadaki varlıklarda görülen canlılık tanrının icadıdır.
- İnyet (Lütuf) Delili: İbn Rüşd temsilcisidir. Alemdeki her şey insanla uyumludur. Bu mükemmel uyum bir yaratıcı tarafından tasarlanmıştır. **ÖSYM SORDU!!**

47. Soru

Rasyonellik akli ve mantıki deneylerle açıklanabilen demektir. Fakat din sadece akla ve mantığa hitap etmez ve deneylerle ölçülemez.

48. Soru

#### **DİNİ ÇOĞULCULUK ÖSYM SORDU!!**

- J. Hick geliştirmiştir.
- Altın kuralı: Herkesin dini tecrübesi gerçektir.
- Bütün dinler doğrudur, farklılıklar aşılabilir.

- Bir dine mensup olsun olmasın herkes kurtuluşa erebilir.
- Dinler kurtuluşun farklı yollarını içerir.
- 

#### 49. Soru

Sosyal statik ve Sosyal dinamik olmak üzere sosyolojiyi 2 ana başlıkta inceleyen kişi A. Comte'dir.

#### 50. Soru

Gözlem çeşitleri dolaylı ve dolaysız olmak üzere 2'ye ayrılmaktadır. Dolaylı gözlem; geçmiş toplumlar üzerinde yapılan araştırmalar için kullanılan gözlem çeşididir. Yazılı belgeler, sözlü gelenekler ve Tarihi kalıntılar/eserler dolaylı gözleme girer. Dolaysız gözlem ise günümüz toplumlarında direkt olarak gözlenmesidir. Alan araştırması, Monografi, Anket ve Mülakat gibi türler dolaysız gözlem türüdür.

#### 51. Soru

Küreselleşme Teorileri;

1. İmmanuel Wallerstein – Modern Dünya Sistemi
2. Zygmunt Bauman-Küresel Dünya Düzensizliği
3. Roland Robertson-Glokalleşme
4. Anthony Giddens-Modernliğin Küreselleşmesi

#### 52. Soru

Tanrı gerçekte, çocuğun çaresiz kaldığı anlarda kendisine yardım eden büyütülmüş güçlü bir babadan başka bir şey değildir. Çocuk dünyaya geldikten itibaren babasının gücünü, kudretini üzerinde hisseder. Bu onda bir korunma duygusu meydana getirir ve bu güven duygusuyla hayatına devam eder. Fakat bir yerden sonra babanın o koruma/ güvenlik duvarını aşan çocuk (ergen/yetişkin) aynı güvenlik duygusunu yeniden yaşamak için hayali bir baba figürü icat eder zihninde. İşte tanrı odur. Tanrı fikri psikolojik bir uydurma, illüzyon, yansımadan ibaret olduğunu söyler.

Freud'a göre dinî ibadet ve törenler bilinçsiz ve kontrolsüz bir şekilde gelişen bir zorlanmalı saplantı (obsesyon) nevrozu (Şöyle bir örnek veriyor; bir kadın düşünün evde bir leke gördü, eline temizlik malzemesi aldı ve onu sildi. Leke çıktı aslında ama kadın o lekenin çıktığına bir türlü inanmıyor. Silmeye devam ediyor. Halının rengi değişiyor artık. Bu temizlik değil bu obsesyon, takıntıdır. Freud insanın ibadet etmeside bu şekildedir der. Doğuştan getirdiği bu suçluluk duygusuyla (Hristiyanlık ilk günah) sürekli ibadet ve dua yoluyla kendini tanrıya affettirmeye çalışır. Halı silen kadınla o ibadet edip duran insanın obsesyonu arasında fark yoktur. Özetle tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır.

#### 53. Soru

Harms bu teorisini ortaya koymadan önce 3-18 yaş arasındaki 5.000 çocuk üzerinde araştırmasını yaptı sonra bu teoriyi ortaya attı.

1. Peri masalları evresi (3-6 Yaş): Dindarlık 3 yaşından önce hiç yok. 3-6 yaş arasında da çocuğun zihninde dindarlıkla alakalı bir takım imajlar belirmeye başlar. Peri masallarından öğrendiği, hikayeler gibi bir tanrı tasavvuru çocuğun kafasında şekillenir. Tanrı masallardaki kahramanlar gibidir.
2. Gerçekçi Evre (7-12): Piagenin somut kavramlar dediği evre, bu dönemde tamamen olduğu gibi, somut haliyle, en gerçekçi haliyle çocuk tanrıyı kavrar. Antropomorfit tanrı anlayışı olur. (İnsan gibi)
3. Bireysel Evre (13-18): Bu evrede kişiden kişiye değişen daha bireyselleşmiş yaklaşım vardır. Daha bireyselleşmiş, daha soyut ve çocuğun kendi zihin dünyasına özgü bir tanrı tasavvuru ortaya çıkar.

#### 54. Soru

el-Munkizu mine'd-Dalâl/Dalaletten Kurtuluşa Gazzâlî'nin otobiyografisi olup; Kendi yaşadığı inanç serüveninden bahseder. İnançla ilgili konularda bir tatmin yaşamak için hangi aşamalardan geçtiğinden bahseder. Kelamdan felsefeden, diğer ilimlerden nasıl istifade ettiğini, fakat bu ilimlerin sonuçlarının aklen biraz tatmin ettiğini, Kalben ise tatmin etmediğini anlatır. Tam bir kalp itminanı yaşamak için sonunda nasıl tasavvufa müracaat ettiğini anlatır. Kendi inanç tarihini anlatır.

#### 55. Soru

- Hz. Süleyman'ın inşa ettiği mabedden geriye hiçbir şey kalmamıştır.
- Günümüzde var olan ağlama duvarı Ezra ve Nehemya'nın inşa ettiği II.Mabed'in kalıntısıdır.

#### 56. Soru

- PASKALYA: Hz. İsa'nın dirilişi anısınadır.
- ASCENSION: Hz. İsa'nın göğe yükselişi anısınadır.

#### 57. Soru

**Senkretik Din:** Farklı din, kültür veya düşünce ekollerinin birleşimidir.

Sihizm; İslamiyet ve Hinduizm'in birleşimidir.

Zen Budizmi; Budizm ve Taoizmin birleşimidir.

#### 58. Soru

##### **DİNDEN ÖĞRENME**

- Amaç; ahlaki gelişime faydalı olmaktır.
- Önemli olan öğrencinin iç dünyasıdır.
- Din bir araç gibidir, faydalı şeyler öğretilir (ahlak gibi).
- Öğrencilerin dini konular hakkında kendi bakış açılarını geliştirmelerine yardımcı olur.

#### 59. Soru

Yüksek İslam Enstitüleri Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı olarak açılmıştır.

#### 60. Soru

Medreseler, 1924 Tevhid-i Tedrisat Kanunu sonrası Maarif Vekaleti'nin bir genelgesi ile kapatılmıştır.

61. Soru

Modüler içerik düzenlemesi, psikomotor derslerde, mesleki eğitimde ve hizmetiçi eğitim programlarında kullanılır. Matematik öğretim programının bir özelliği değildir.

62. Soru

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. Sınıflar) Öğretim Programı'nda bütün sınıfların ünitelerinde yer alan konu, Peygamber Efendimizdir. Peygamber Efendimiz'in hayatı ile ilgili kesitler her sınıfta yer almaktadır.

63. Soru

- A. 9.3.3. İbadet yükümlülüğü ile ilgili bazı kavramları sınıflandırır. → Bilgi
- B. 9.3.4. İslam'da ibadetlerin temel ilkelerini değerlendirir. → Değerlendirme
- C. 9.3.5. İbadetlerin, bireyin ahlaki gelişimi üzerindeki etkisini **açıklar**. → Kavrama
- D. 9.3.6. Bakara suresi 177. ayette verilen mesajları değerlendirir. → Değerlendirme
- E. 9.4.1. Değerlerin oluşumuna etki eden unsurları analiz eder. → Analiz

64. Soru

Akran değerlendirmesinde öğrencinin, arkadaşının hazırlamış olduğu etkinlik, araştırma, ödev, rapor, proje, sunum vb. çalışmalarını güvenilir bir şekilde değerlendirebilmesi için nesnel davranması ve değerlendirme için de eleştirel düşünme becerinin gelişmiş olması gerekmektedir.

65. Soru

Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili beceriler; empati kurma, dayanışma, iş birliği yapma gibi yeterlikleri kapsar. Ayrıca, Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili beceriler, toplumu ilgilendiren problemlerin çözümü ile ilgilenmeyi gerektirir. Dolayısıyla, D de verilen "Zekât, infak ve sadakanın bireysel ve toplumsal önemini fark eder." ifadesi sosyal ve vatandaşlıkla ilgilidir.

66. Soru

Ayrılıp birleşme, öğrencilerin gruplara ayrıldığı; sonrasında bu grupların da kendi içlerinde farklı konular alıp konularını tamamlayıp uzmanlaştıktan sonra ilk gruplarıyla tekrar buluştukları, işbirliğine dayalı bir öğretim tekniğidir. İlk oluşturulan asıl gruba "ev grubu", sonra oluşturulan gruplarına ise "uzmanlık grupları" denilir. Yani öğrenciler uzmanlaştıktan sonra "eve geri dönerler." Yap-boz, puzzle, jigsaw gibi isimlendirilen uygulamalar vardır.

67. Soru

İleriye ket vurma, ket vurma durumlarında en çok karşılaşılan durumlardan birisidir. İleriye ket vurma, eskiden öğrenilen herhangi bir bilginin yeni öğrenilen bir bilgiyi bozması ve karıştırılması anlamına gelmektedir.

68. Soru

Önlemsel yaklaşım, sorunlar ortaya çıkmadan önce olabilecekler düşünülüp tedbirler almaya dayanır. Öğretmen, öğrenciyi fazla sıkmayacak önlemler alması beklenir. Soruya göre, sözlük getirilmesi sene başında istendiği için önlemseldir. II. ve III. maddeler tepkiseldir. III. maddeye göre ise, öğrenci arkadaşına müdahale ettikten sonra yerini değiştiriyor öğretmen.

69. Soru

Ubeydullah Öğretmenin uyguladığı etkinlik, kartopudur. Kartopu öğrenme sürecinde önce bireysel olarak konu incelenir. Sonra iki, dört ve sekiz kişilik gruplarda konu tartışılır ve görüşler karşılaştırılır. Ulaşılan sonuçlar sınıfla paylaşılır ve değerlendirilir. Grubun giderek artması nedeniyle bu tekniğe kartopu denmiştir.

70. Soru

Öğrenci bu teknikte, belli bir süreç içerisinde (çoğunlukla 30 sn – 1 dak.) herhangi bir konu ile ilgili verilen bir anahtar kavramın çağrıştırdığı kelimeleri cevap olarak verir. Süre sınırlaması varsa kontrollü uygulamadır. Öğrencinin uzun dönemli hafızasından herhangi bir anahtar kavrama verdiği sıralı cevabın, bilişsel yapıdaki kavramlar arasında bağlantıları ortaya koyduğu ve anlamsal yakınlığı gösterdiği farz edilir. Verilen cevaplardaki ilişkililik katsayısı puanlamayı etkiler.

71. Soru

Konuşma halkası, öğrencilerin görüş farklılıklarını görmeye ve farklı görüşlere saygı göstermesine yarayan bir yöntemdir. Konuşma halkasının amacı; sınıf içinde güven ve saygı atmosferi oluşturmak, öğrenciler arasında ilişkileri ve iletişimi geliştirmektir. Konuşma halkası bir öykü, bir canlandırma, bir olay, film üzerinden gerçekleştirilir. Katılımcılar kendilerini bu öykü ya da filmde yer alan bir karakterin yerine koyarak empati becerileri geliştirir.

72. Soru

Soruda alana özgü beceriler sorulmaktadır. 2018 yılında yayınlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programına göre ayetlerle birlikte (ayetlerle ilgili kazanımlar 9-12.sınıflarda yer almaktadır) kazandırılmak istenen beceriler; I. Kur'an-ı Kerim mealini kullanma; II. Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama; III. Ayetlerde geçen şahıs, yer, konu ve kavramları belirleme becerileridir. Tefsir kullanma ve mesleki uygulama becerisi ise İHL Meslek Dersleri becerileridir.

73. Soru

Kavram haritaları, belli bir düzende, aşamalı ve hiyerarşik bir yapıda, tekrarlara yer vermeden, ilişkilerin etkili bir şekilde gösterilmesi ile hazırlanır. Kavram haritalarında ayrıntılara yer verilmez. Ayrıntılara yer veren şemalar, bilgi haritalarıdır.

74. Soru

Diğer seçeneklerde verilenler “sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler” kapsamında iken A da verilen durum, “kültürel farkındalık ve ifade” kapsamına girmektedir.

75. Soru

2018 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programlarında; beceriler, değerler ve disiplinlerarası konular örtüktür. Kazanımlarda bunlar yer almamaktadır. Kazanımların hangi yöntemle edindirilebileceğine dair açıklamalar programda yer almamaktadır.





### 3. Deneme Çözümleri

#### 1. Soru

Ülâike; kelimesinde meddi muttasıl vardır. Harfi med'den sonra hemze aynı kelime içerisinde gelmiştir.

A'la; kelimesinde harfi med geldiği için medd-i tabi vardır.

Ayet sonunda Müflihun kelimesinde; med harfinden sonra sebab-i med'den sükun'u arız geldiği için medd-i arız vardır.

Ayette medd-i lazım yoktur.

#### 2. Soru

- م (Vakfı Lazım): Durmak lazım. Durulmadığında anlam bozulur. Vaciptir.
- ط (Mutlak Vakf): Cümle anlamı tamamlandığı için durmak tercih edilir, durulmayadabilir.
- ج (Vakf-ı Caiz): Durmak tercih edilir, fakat geçmek de caizdir.
- ز (Vakf-ı Mücevvez): Geçmek tercih edilir, fakat durmakta caizdir.
- ص (Murahas Vakf): Nefes yetmezse durulabilir. Geçmek daha uygundur.
- لا (La Vakfı): Durulmaz, Durulursa geriden alınmalıdır. Ayet sonuna gelmişse durulabilir.
- قف (Gıf): Durmak daha uygundur.
- ع (Ayn): Konu bütünlüğünü gösteren işarettir. Denk gelince rükua gitmek uygundur.
- ك (Kef): Kendisinden önceki durakla aynı hükmü taşır.
- (Vakf-ı Muaneke): Birbirine yakın yerlerde iki ayrı yere konulan üçer noktadan ibarettir. Bu işaretlerden yalnız birinde durulabilir, diğerinde geçilmelidir.

#### 3. Soru

- **İşmam**; Kur'an'da Tek örneği vardır. Yusuf/11 لَا تَأْمَنَّا sondaki şeddenin altında bulunur. İşmamda Ses yoktur, dudakla hareke belli edilir.
- **İmale**; Meylettirmek. Hud/41. مَجْرِيهَا. Ra harfi üstün ve esre arası sesle okunur
- **Teshil**; Kolaylaştırmak demektir. Fussilet/44 ءَأَعْجَمِي Elif tek bir elifmiş gibi, hafifçe uzatarak okunur.
- **Revmm**: Medd-i arız uzatma şekillerindendir. Ötre ve esre de yapılır.
- **Sekte**; Sesi bir müddet kesip arada nefes almadan kısa bir süre bekleyip okumaya devam etmek demektir. Kur'an-ı Kerim'de 4 yerde bulunur.

#### 4. Soru

- **TAHRİM SURESİ**; Peygamberimiz kendine **helal olan bir şeyi haram** kılmasından dolayı Tahrir suresi **uyarı** niteliğinde gelmiştir
- **MÜCADELE SURESİ**; Her ayetinde Allah lafzı geçen tek suredir. **Zihar** olayı bu surede geçmektedir.
- **Vakia suresinde**; **Ashabül Şimal/ Ashabül Meşeme'den** bahsedilir. Amel defterleri **sol** ellerine verilecek olanlardır.
- **Hadid** Suresi; **MÜSEBBİHAT SURELERİ'dendir**. Allah'ı **tesbih** ile başlayan surelere **Müsebbihat** sureler denir.

- **Hucurat suresinde** ahlaki konulardan bahsedilir. Bir **bilginin doğru olup olmadığının** araştırılması, **fasıkların** getirildiği habere inanılmaması söylenir.

#### 5. Soru

- Mekke'de diğer Müslümanlarla birlikte İbn Mes'ûd da müşriklerin eziyet ve işkencelerine mâruz kalmış ve bundan kurtulmak için **Habeşistan'a** hicret etmiştir. Hz. Peygamber zamanındaki bütün savaşlara katılan İbn Mes'ûd, Bir rivayete göre; Bedir'de savaştan bir önceki gece keşif yaparken yaralı olarak bulunduğu **Ebû Cehl'i** öldürmüş, bu yüzden de Hz. Peygamber tarafından övülmüştür.
- Kûfe tefsîr ve fıkıh medresesinin temellerini atmıştır. Kûfe'deki görevini Hz. Osman zamanında da devam ettiren İbn Mes'ûd, bu görevine son verilmesi sebebiyle Medine'ye geri dönmüş ve altmış yaşını geçkin iken (32/652) senesinde orada vefat etmiştir.
- Kur'an-ı Kerim cem edildikten sonra Mushaf isminin verilmesini tavsiye eden kişidir.
- İbn Mes'ûd Hz. Peygamber'e gelen vahyi günü gününe takip ederek kendisi için **özel bir Mushaf** yazan çok az sayıda sahâbiden biridir.
- Böyle bir iş yapmakla o sadece Kur'an'ın metnini yazmamış, zaman zaman da bazı garip kelimelerin anlamlarını kaydetmek suretiyle tefsîre daha başlangıçta katkıda bulunmaya başlamıştır.
- Abdullah b. Mes'ûd'un tefsîre yönelik önemli bir katkısı da onun, **Kûfe'de** bir tefsîr mektebi/ekolü kurarak talebe yetiştirmiş olmasıdır.

#### 6. Soru

- **Ebû'l-Esved ed-Dü'elî'nin** noktalar koyarak harekelendirme sistemi yapmıştır.
- **Nasr b. Asım ve Yahya b. Yamer;** Harekeden sonra yazılış şekilleri birbirine benzeyen harfleri birbirinden ayırmak için çalışma yapıldı
- Durak işaretleri, vakıf işaretleri çalışmasını **Muhammed tayfur es Secavendi** yaptı.
- Daha sonra **Halil b. Ahmed** Kur'an'a, bugünkü hareketleri koymuştur.

#### 7. Soru

**Mübhem** kavramı, insan, melek ve cin gibi varlıkların veya bir topluluk ya da kabilenin veyahut bir kelime ve nitelemenin Kur'an'da açık değil de ism-i işâretler, ism-i mevsuller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları ve belirsiz mekân isimleriyle zikredilmesi anlamına gelmektedir.

**Mücmel**, kendisinden ne kastedildiği anlaşılmayacak derecede kapalı olan âyet demektir. Bunların bir kısmı Yüce Allah, bir kısmı da Hz. Peygamber tarafından açıklanmıştır.

**Garib;** Çok az kullanılması sebebiyle mânası kolayca anlaşılmayan kelimedir.

**Vücûh** Kur'an'da aynı lafzın farklı yerlerde ifade ettiği değişik mânalar için kullanılmıştır.

**Müşkil** Kur'an'ın bazı âyetleri arasında ihtilaf ve tezat gibi görünen hususlar

#### 8. Soru

Rivayet tefsirinin eleştirildiği noktalar;

1. **Tefsîrde uydurma haberlerin çok olması**
2. **İsnatların hafzedilerek sadece metinlerin yer alması**
3. **İsrailiyata dair haberlerin tefsîre karışması**

#### 9. Soru

**Reşid Rıza**, Muhammed Abduh'un derslerinde Nisa 145. âyete kadar tuttuğu notlardan hareketle **Menâr** isimli bir tefsîr yazmış, Abduh'un vefatından sonra kendi anlayışına göre devam ettirmiş, ancak tefsîri bitirememiştir. Bu tefsîr, Kur'ân'ın ilk on iki sûresini ihtiva eden on iki ciltlik bir tefsîr olarak kalmıştır.

#### 10. Soru

Mukatebe yöntemi; hocanın başka yerdeki kimseye hadisleri yazıp ya da yazdırıp göndermesidir.

İmla yöntemi; hocanın ezberden veya kitaptan söylediği hadisleri bizzat öğrencisine yazdırmasıdır.

#### 11. Soru

Rical ilminin diğer adı cerh ve tadil ilmidir. Cerh raviler hakkında olumsuz kanaat bildirme; tadil raviler hakkında olumlu kanaat bildirmedir. Cerh edilen raviye mecruh, tadil edilen raviye sika denir. Cerh edene carih, tadil edene de müzekki denir.

#### 12. Soru

I.Belirli bir bölgenin hadislerini toplamak amacıyla yazılan kitaplardır. —MUVATTA

II.Hadisleri rivayet eden hocaların isimlerine göre gruplandırılan eserlerdir. —MUCEM

III.Merfu, mevkuf, maktu hadislerden ahkam hadislerinin toplandığı eserlerdir. —MUSANNEF

IV.Hadislerin ilk ravisi olan sahabelere göre düzenlenen eserlerdir. —MÜSNED

SÜNEN: Sadece merfu hadislerden ahkam konulu hadislerin toplandığı eserlerdir.

#### 13. Soru

- Fısku'r-ravi,Râvinin büyük günah işleme, haramlara dalma gibi davranışlarda bulunmasıdır.
- Vehim, ravinin rivayet kurallarını bilmemesi sebebiyle doğru zannederek yanlış hadis rivayet etmesidir.
- Fartu'l-gafle,ravinin dalgınlık ve dikkatsizliği aşırı derecede ise cerh sebebidir.
- Cehalet, ravinin zatının ya da durumunun bilinmemesi demektir.

#### 14. Soru

Soruda geçen hadisler:

- Metruk: Ağır eleştirilmiş ravinin rivayet ettiği hadislerdir.
- Mevzuu: Söylemediği, yapmadığı halde Hz. Peygamber'e nispet edilen haberlerdir.

- Muallal: Kusuru ancak uzmanın fark edebildiği hadislerdir. (gizli kusurlu)
- Muzdarip: Birbirine zıt aralarında tercih imkanı olmayan hadislerdir.
- Münker: Zayıf rivayetin rivayet ettiği hadislerdir.

#### 15. Soru

Mezheplere göre guslün farzları;

- Hanefi; Ağız (Mazmaza), Burun(İstinşak), **Bütün Vücut**
- Şafi: *Niyet*, **Bütün Vücut**
- Maliki: *Niyet*, **Bütün Vücut**, Delk, Muvalat
- Hanbeli; *Niyet*, Besmele, Ağız, Burun, **Bütün Vücut**

#### 16. Soru

- Nevzat'ın vatan-i aslisi Konya'dır.
- Antalya'ya 4 günlük gittiği için seferidir.
- Askerlik için gittiği Ankara'da 15 günden fazla kaldığı için seferilik hükümlerinden faydalanamaz.  
A şıkkı; Hanefi mezhebine göre namazlarda cem sadece Arafat ve müzdelife'de yapılır.  
B şıkkı; Seferi olmadığı için Cuma namazlarını kılmak zorundadır.  
C şıkkı; Ankara'da seferi olmadığı için mestin süresi 24 saattir doğrudur. Seferi olsaydı 72 saat olurdu.  
D şıkkı; Antalya'da seferidir. 4 rekatlık farz namazları 2 rekat olarak kılabilir ve bu imamlığa engel bir durum değildir. İmam olma şartlarında mukim olma şartı yoktur!  
E şıkkı; Konya vatan-i aslisi olduğu için 1 gün veya kaç gün kalındığına bakılmaz seferi hükümleri uygulanmaz.

#### 17. Soru

160 gram'dan 1/40 oranında zekat verir oda 4 gram altın yapar.

Masraf yapmış olduğu tarladan 1/20 oranında zekat verir ve pancar tarlasından 1 ton zekat verir.

Masraf yapmadığı tarladan elde ettiği ürün için 1/10 oranında zekat verir. 18 ton zekat verir.

Sağlam alacak olduğu ve borçlu ödeyeceği için paranın 1/40 oranında zekatını verir. 1.000 dolar zekat verir.

#### 18. Soru

Maliki mezhebine göre ortak kurban caiz değildir. Yanlış cevap budur ☺

#### 19. Soru

- İbazilik En yoğun oldukları bölge Umman'dır. Güney Arabistan da yaygındır.
- Zeydiler yoğun olarak Yemen'de yaşamaktadır. Yemen'in resmi mezhebi Zeydilikdir.
- Caferi ekolü şii gruplar içerisinde en çok mensubu olan ekoldür. İranın resmi mezhebidir.
- Şafi mezhebinin yaygın olduğu yerler; Mısır, Suriye, Ürdün, Doğu-Güney doğu Anadolu
- Hanbeli mezhebi; Günümüzde Suudi Arabistan'ın resmi mezhebidir. Sünni mezhepler içerisinde en az mensubu olan mezheptir.
- Malikilik mezhebi günümüzde Kuzey Afrika ülkelerinde yaygınken, Hicaz Bölgesinde Malikilik mezhebi yaygın değildir.

- Hanefi mezhebi; Türk coğrafyasında ve Türkler aracılığıyla Müslümanlaşan bölgelerde Hanefi Mezhebi yaygındır. Türkiye, Balkanlar, Azerbaycan ve Kafkasya, Orta Asya (Pakistan, Hind., Çin.)

20. Soru

- Boşanan Kadın 3 hayız dönemi iddet bekler, Yaklaşık olarak bu da 3 aydır.
- Kocasını ölen kadının iddeti 4 ay 10 gündür. Eğer hamile ise iddeti doğum yapıncaya kadardır. İsterse doğum kocanın vefatından 5 gün sonra olsun iddet biter.
- Hamile kadının iddeti doğum yapıncaya kadardır.
- Nişan atan kişi iddet beklemez.

Soruda 3 hayız dönemi iddet bekleyenleri sorduğu için cevap hamile olmayıp boşanan kadındır.

21. Soru

**Yol Kesme veya Eşkiyalık suçuna Hırsabe denilir.** Cezası ise işlenen suça göre değişir;

- Sadece mallara el konulmuşsa; sağ el ve sol bileklerden çaprazlama kesilir.
- Mala dokunmamış adam öldürmüşse; Öldürülür.
- Hem adam öldürmüş hem gasp varsa; öldürülür ve sonrasında asılır.
- Sadece yol kesme korku salma varsa; Sürgün edilir.

**Hırsızlık suçuna SİRKAT denilir;** Had cezası uygulanacak hırsızlığı; En az 10 dirhem, diğer 3 mezhebe göre 3 dirhem gümüş değerinde olması gerekir. Malın korunduğu yerden gizlice alınması gerekir. Eğer bu unsurlardan birisi eksikse had cezası olarak değil, ta'zir cezası olarak değerlendirilir. İspat edilmesi halinde cezası sağ elin bilekten kesilmesidir.

**İsyan (BAĞY);** Silahlı bir topluluğun meşru devlet yönetimine karşı, düzeni değiştirmek amacıyla ayaklanmalarıdır. Silahlı güce sahip değilse BAĞY olarak değerlendirilmez. Cezası ölümdür, mallarına da devlet el koyar.

**Zina İftirası (KAZF) ;** Bir kişiye zina yaptığı ithamında bulunması veya bir kişinin zina ürünü olduğunu söylemesi ve bu iddiasını 4 şahit ile ispatlayamamasıdır. Suçun faili veya mağduru sayılmada cinsiyetin önemi yoktur. Cezası; 80 celde ve şahitlik ehliyetinin yitirilmesidir. Cezadan sonra tövbe etse bile Hanefilere göre şahitlik ehliyeti geri verilmez. 3 mezhep şahitliği tekrar verir.

Muhalea: adının belli bir bedel vermesi karşılığında kocanın ayrılmaya razı olması üzerine evlilik bağından kurtulmasını ifade eder. Karşılıklı anlaşmayla gerçekleşmesi sebebiyle bu işleme **muhâlea** adı verilir.

22. Soru

- A) Temanu: Birden çok tanrının var olmasının imkansızlığı
- B) Hudûs: Evren hadistir (yaratılmış). Her hadis bir muhdise (yaratıcı) muhtaçtır. O da Allah'tır.
- C) İmkan: Evren mümkündür (varlığı zorunlu değildir). Mümkün varlıklar bir var ediciye ihtiyaç duyar. Bu yaratıcı, zorunlu varlık; Allah'tır.

- D) İnanet: Alemde her şey insanla uyumlu yaratılmıştır. Bu mükemmel uyum ancak bir yaratıcı tarafından tasarlanmıştır.
- E) Gaye ve Nizam: Evren bir düzendedir. Düzendeki her varlık belli bir amaç için yaratılmıştır. Bu düzen kendiliğinden olamaz. Bir yaratıcısının olması zorunludur. O da Allah'tır.

Verilen ayette uygun delil Gaye ve Nizam delilidir.

23. Soru

Mutezileye göre; cinayete kurban giden kişi kendi ölü kendi eceliyle ölmüş olmaz.

24. Soru

Hudûs: Evren hadistir (yaratılmış). Her hadis bir muhdise (yaratıcı) muhtaçtır. O da Allah'tır.

Hanif'in var olan her şeyin var olabilmesi için bir yaratıcıya ihtiyacı olduğundan bahsetmesi hudus delili ile bağdaşmaktadır.

25. Soru

Eşarilerin irade anlayışları daha çok Cebriye ile Mutezile arasındadır. Bu durum 'cebr-i mutavassıt' olarak adlandırılır.

- İnsanın Fiilleri **ÖSYM SORDU!!**  
Cebr: Tamamen Allah'ın iradesinde olması durumu  
Tefviz: Tamamen insanın iradesinde olması durumu
- Cebriye: Mutlak cebr
- Mutezile: Mutlak tefviz
- Selef: %50 cebr, %50 tefviz
- Eşari: Cebr-i mutavassıt
- Maturidi: Tefviz-i mutavassıt

26. Soru

Tevfik: Allah'ın hayırlı işlerde kişiyi başarılı kılması anlamındadır.

Ayette yer alan "...Fakat başarmam Allah'ın yardımına bağlıdır..." ifadesi ile tevfik olduğunu anlayabiliyoruz.

27. Soru

### **MÜRÇİE**

- İrca, ertelemek, ümit anlamındadır.
- Mürtekibi kebireyi Allah'a (ahirete) bırakıp yorum yapmadılar.
- Şükkat (şüpheciler) olarak da bilinir.

- Sert harici zihniyetine ve emevi politikasına tepki olarak ortaya çıkmıştır.
- Amel imandan bir cüz değildir.
- İman artmaz/eksilmez. İmanda istisna olmaz.
- Büyük günah işleyen imanı nedeniyle mümin, günahı nedeniyle fasıktır.
- Şartlı veya şüpheli iman geçersizdir.
- Tüm müminler iman konusunda birbiriyle aynıdır. Peygamberimizin imanı ile diğer müminlerin imanı eşittir.

28. Soru

Hz. Osman dönemi olayları mezheplerin ortaya çıkışını etkileyen sosyo-politik faktörler olarak gösterilir. Doğrudan mürcie ile ilgisi yoktur.

29. Soru

Özellikleri verilen mezhep Haricilerin günümüzdeki kolu olan İbadiyyedir.

30. Soru

### ŞİA'NIN İMAMET DELİLLERİ ÖSYM SORDU!!

- A) Sakaleyn: Hz. Peygamber'in Veda Haccı'nda "size sınıksız sarıldığınız müddetçe sapıtmayacağınız iki emanet bırakıyorum. Bunlar Allah'ın kitabı ve ehli beytimdir" hadisi sakaleyn hadisi olarak bilinen bu hadis Şia'ya göre Hz. Ali'nin imametinin delilidir.
- B) Kırtas: Peygamberimiz'in (s.a.v.) vefatı öncesinde kağıt kalem istemesi olayıdır. Şia'ya göre eğer kağıt ve kalem getirilseydi Hz. Peygamber, Hz. Ali'nin imametini vasiyet edecekti.
- C) Gadir-i Hum: Bir mevkinin adıdır. Şia'ya göre Peygamberimiz (s.a.v.) burada Hz. Ali'nin imametini ilan etmiştir. Hz. Ali'nin elinden tutup, "Ben kimin mevlâsı isem Ali'de onun mevlâsıdır. Allah'ım, ona dost olana Sen de dost ol, ona düşman olana Sen de düşman ol!" demiştir.
- D) Tathir: Şia'ya göre Ehl-i Beyt'in masum olduğunu bildiren Ahzap Suresi 34. ayet ve imamet masum imamlara ait olduğunu bildiren Bakara Suresi 124. ayetleri imamet delilleridir. Ahzap 34. ayete "Tathir Ayeti" denir: "Ey Ehl-i Beyt! Şüphesiz Allah sizden kusuru giderip sizi tertemiz yapmak ister."
- E) Ahzap: Kur'an'ın 33. suresidir. İmamet delilleriyle doğrudan alakası yoktur.

31. Soru

Hindistan'da Hinduizm, Hristiyanlık ve İslamiyet en yaygın olan üç dindir. Mirza üç dine de hitap

ederek tüm Hindistan'a hitap etmeyi amaçlamıştır.

32. Soru

**Gassaniler:**

Roma İmparatorluğu'na bağlı kalarak Suriye'de kurulmuşlardır.

Romalıların tesiri ile hristiyanlığı kabul etmişler Hirelilerle sık sık savaşmışlardır. Peygamberimiz Gassani emirini İslam'a davet için elçi göndermiş Gassani emiri ise elçiyi öldürmüştür. Bunun üzerine Mute savaşı gerçekleşmiştir. Mute Savaşı ve Tebuk seferi Gassanilere karşı düzenlenmiştir. Yermük savaşında Hz. Ömer tarafından fethedilmiştir.

**Nebatiler:** Akabe Körfezi ile Lut Gölü arasında kurulmuştur. Merkezi Petra şehridir.

Arap yarımadasının kuzey ve güneyindeki ticaret yollarını ele geçirip zenginleşmişlerdir.

**Hireliler/ Lahmiler:** Arap Yarımadasında Sasanilerin uydusudur. Halit bin velid fethetmiştir. En önemli hükümdarları; Numan b. Münzir.

**Himyeriler:** Himyeri kralı Zü Nüvas yahudiliği kabul etti. Hristiyanlığın kökünü kazmayı kafaya koymuştu, Necran'a gitti ve herkesi yahudiliğe zorladı. Kabul etmeyenleri "Uhdud" adı verilen içi ateş dolu çukurlara attı. Kur'an-ı Kerim'de **Buruç** suresinde bu olaydan bahsedilir.

33.

Parçada özellikleri verilen gazve; Gabe gazvesidir.

**İs;**Hz. Peygamber'in Kureyş kervanı üzerine Zeyd b. Hârise kumandasında gönderdiği seriyye.

Kaynaklarda Hz. Peygamber döneminde **Dûmetülcendel'e** üç askerî sefer düzenlendiği kaydedilmektedir.

**Taref;** Hz. Peygamber'in Zeyd b. Hârise kumandasında Benî Sa'lebe üzerine gönderdiği seriyye

**Zülcendr;** Hz. Peygamber'in Kürz b. Câbir kumandasında gönderdiği seriyye

34. Soru

- Hendek savaşında müşriklerle ortak hareket eden kabile; Beni Kurayza
- Müslümanlarla yaptıkları anlaşmayı bozan ilk Yahudi kabile; Beni Kaynuka
- Medine sözleşmesi gereğince diyete ortak olmaları gerekirken buna karşı çıkıp, Hz. Muhammed'e suikast girişiminde bulunan kabile; Beni Nadir

35. Soru

Kadisiye Müslümanlara Kuzey Irak ve İran'ın kapılarını açan meydan savaşı (15/636).

Nihâvend, İslâm tarihinde Hz. Ömer döneminde 21 (642) yılında müslümanlarla Sâsânî ordusu arasında cereyan eden ve müslümanların zaferiyle sonuçlanan savaştır.

Gazvetül abadile; Mısır valiliğine tayin edilen **Abdullah b. Sa'd b. Ebû Serh**, Hz. Osman'dan izin alıp, gönderilen takviye kuvvetlerle birlikte 27 (647) yılında **İfrikiye bölgesinin** fethine çıkmıştır. Adı Abdullah olan yedi sahâbînin katılması sebebiyle "Gazvetü'l-Abâdile/Abdullahlar Savaşı diye anılmıştır.



Zatüs Savari savaşı; Müslüman Araplar'la Bizanslılar arasında yapılan ve müslümanların galibiyetiyle sonuçlanan ilk deniz savaşı (31/652 veya 34/655).

### Doğru kronolojik sıra; Kadisiye- Nihavend- Gazvetül Abadile- Zatüs Savari

36. Soru

#### PUVATYA

- Balat-ı Şüheda yani Şehitler düzlüğü yolu demektir.
- Hişam bin Abdümelik döneminde Fransızlar ile yapılmıştır
- Avrupa içi ilerleyiş durmuştur.

37. Soru

#### Muhammed El Mehdi "Mehdi billah"

- Mehdi lakabını kullandı.
- Zindıklarla mücadele önem verdi. Onlarla mücadele için 'divan-üz zenadika' kurdu.
- Ali evladına destek oldu.
- Nefsüzzekiye isyanına destek verdikleri için babasının haremeyn halkına karşı iptal ettiği imtiyazları tekrar verdi.
- Haremeyn ile Yemen arasındaki ilk posta teşkilatını kurdu.
- Bizans'a karşı seferler düzenlendi. Kadıköy'e kadar ulaşıldı.
- Devletin gelir gider işleri muhasebe ve denetlemesi için 'divanüz Zimam' kurdu.
- Mevali devlet yönetiminde etkili hale gelmeye başladı.
- Basra Cami, Mescid-i Aksa, Mescidi Nebevi, Mescid-i Haram genişletildi.
- Dini konulara önem gösterdi.

38. Soru

#### Kurtuba Camii

- İslam dünyasındaki en büyük camilerdendir.
- Mihraba at nalı şeklindedir.
- Kemerler iki katlıdır. Bu özellik yalnız bu camidedir.
- İnşasını I. Abdurrahman başlatmıştır. (Endülüs Emevi Devleti)
- Sonradan katedral haline getirilmiştir.
- 1984 UNESCO dünya kültür mirası listesinde 'Dünya'da en fazla sütüne sahip mabet' olarak kabul edilmiştir.
- İspanyolcada Arapça mescit kelimesinden türemiş 'mezquita' adıyla bilinir.

39. Soru

Felekiyyat ya da İlm-i Felek; İslam bilim tarihinde astronomi karşılığında kullanılan terimdir.

40. Soru

#### İslam sanatının genel özellikleri:

- İslam sanatı esas olarak Kur'an kaynaklıdır.

- Soyut anlatım ve süsleme yani irrealizm hakimdir.
- insanları tefekküre sevk etmek amacıyla geometrik unsurların ve farklı tezyinlerin kullanılması
- Dünya ve ahiret arasındaki dengeyi hatırlatacak şekilde tabiat unsurları ile metafizik öğeleri hatırlatmayı amaçlaması
- Dünya hayatının faniliğinin vurgulanması
- Müslümanlar özellikle mimaride lüks ve israftan kaçınmış; yapılarda daha çok dini ve sosyal yarar ve fonksiyonellik esas alınmıştır.
- Müslümanlar fethettikleri topraklardaki sanat ve mimari imha etmemiş; ancak onu aşmayı dini bir vecibe olarak görmüştür.
- Birçok farklı kültürden beslenmiş olmakla beraber çok kültürlülüğü tek medeniyette birleştirmiştir.

41. Soru

Kufi yazı; Hz. Ali döneminde cezm hattı geliştirilerek oluşturulan yazı türüdür.

42. Soru

**Makam-ı İbrahim; Hz. İbrahim'in Kabe'yi inşa ederken çıktığı hafif yüksek taştır.**

43. Soru

**İBN-İ BACCE “İbnu’s Saiğ” “Acempace”**

**ÖSYM SORDU!!**

- Endülüslüdür.
- Batı İslam dünyasında yetişen ilk Müslüman filozoftur.
- Aristo'nun ve Farabi'nin eserlerini yazdığı şerhlerle ünlenmiştir.
- İlahi bilgiye akılla ulaşılır.
- Felsefesinin temel konusu insan ve insan mutluluğudur.
- Ahlak ve siyaset görüşleri Farabi'ye benzer.
- İnsan küçük alemdir; tabii, hayvani ve akli yönleri bulunur.
- İnsan dereceleri; cumhur, nuzzar ve sueda şeklindedir.
- Eserleri; Tedbirül Mütevahhit, İttisalül Akıl bil İnsan, Kitabü'n Nefs, Gayret ül İnsaniyye, Fis Saadetil Medeniyye

44. Soru

- Kindi'nin lakabı Feylesefu'l Arab'tır.
- Abunasar ya da Abu Nasr Farabi'nin lakabıdır.

45. Soru

**Muhammed İkbâl**

- Pakistan'ın büyük şair ve filozofudur.
- Mesneviyi İngilizce tercüme etmiştir.
- Sosyal, siyasi, dini, fikri medeniyet boyutunda yeniden yenileşmeyi hedeflemiştir.
- 'Fosilleşmiş dini dogmatizm birey bilinçlendirmez' en önemli görüşüdür.
- Modern olanla geleneği birleştirmeye çalışmıştır.
- Eserleri; Esrar-ı Hadi. İslam'da Dini Düşüncenin Yeniden İnşası, Tulu-i İslam

46. Soru

**PANENTEİZM ÖSYM SORDU!!**

- Bu kelimeyi ilk kullanan Karl Krause'dir.
- 'Çift kutuplu teizm' ya da 'süreç teizmi' de denir.
- Tanrı evrende içkin ama aşkın bir yönü de vardır.
- Evren tanrıdadır.
- Deizm + panteizm düşüncelerinin birleşimidir.

47. Soru

İnayet ve ihtira delili; İbn Rüşd ile bilinir. Alemde her şey insanla uyumlu yaratılmıştır. Bu mükemmel uyum ancak bir yaratıcı tarafından tasarlanmıştır.

48. Soru

- A) Süreç Teodisesi: Tanrı gücü sınırlı, değişken bir varlıktır. Kötülüğü ortadan kaldırmaması gücünün sınırlılığındandır.
- B) Özgür İrade Teodisesi: Tanrı'nın varlığı ve kötülük bir arada olabilir. Kötülüğün varlığı tanrının ilim, irade, kudret ve iyiliği ile çelişen bir durum değildir.
- C) İyimserci Teodise: Her türlü kötülüğe rağmen İlahi adalet her tarafı kuşatmıştır.
- D) İyilik Metafiziği: Kötülüğün varlığını inkar ederler. Aslolan iyiliktir, kötülük arazidir. Kötülüğün arızı olması onun gerçek olmadığı anlamına gelir.
- E) Ruhsal Olgunlaşma Teodisesi: İnsanın kendini gerçekleştirmesi için kötülük gereklidir.

49. Soru

Bu parçada açıklanan görüş, toplumun sağlığı ve uyumuyla ilgili olan ve anarşi riskine dikkat çeken bir perspektifi yansıtıyor. Bu düşünce, Fransız sosyolog Émile Durkheim'a aittir. Anomi kavramını kullanan kişidir.

50. Soru

Hadariler devletin imkanına sahiptir. Bedeviler bundan dolayı hadarilerle çekişme halindedirler. A şıkkındaki ifade yanlıştır.

B şıkkında; Mukaddime'de sadece din sosyolojisinden değil tarih felsefesinden de bahsetmiştir.

C şıkkı doğrudur.

D şıkkı; görüşleri gözleme dayanmaktadır.

E şıkkı; Avrupayı etkilememiştir.

#### 51. Soru

Sekülerizm, genel olarak dini otoritenin veya etkisinin azaltılması veya dinden bağımsız bir dünya görüşü ve yaşam tarzının teşvik edilmesi anlamına gelir. Sekülerizm, toplumda dinin kamusal alandan çıkarılmasını veya dinle ilgili konuların kişisel tercihler olarak kabul edilmesini savunur. Bu yaklaşım, modernizmin ve laikliğin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır ve bireylerin din ve inanç konularında özgürlüklerine saygı duyar.

#### 52. Soru

William James (1842-1910), Amerikalı bir filozof ve psikologdu. Pragmatizm felsefesinin önemli bir savunucusuydu ve aynı zamanda Amerikan psikolojisinin kurucu figürlerinden biri olarak kabul edilir. James'in eserleri, bilim, din, felsefe ve insan psikolojisi gibi geniş bir yelpazede konuları kapsar.

James'in en ünlü eserlerinden biri, "İnanç Çeşitliliği Üzerine" adlı denemesidir. Bu denemede, farklı inanç sistemlerinin psikolojik ve filozofik boyutlarını inceler ve bireylerin inançlarını nasıl şekillendirdiğini araştırır. Ayrıca, "Pragmatizmin İlahi Sesler" ve "İnsan Doğasının Çeşitliliği" gibi diğer önemli eserleri de vardır.

William James, zihinsel ve ruhsal deneyimlerin incelenmesine büyük önem verdi ve bu alandaki çalışmaları psikolojinin gelişimine önemli katkılarda bulundu. Ayrıca, pragmatizm felsefesini yayarak, bilginin ve inancın pratik sonuçlarını vurguladı ve bu da onu modern felsefenin önemli figürlerinden biri haline getirdi.

#### 53. Soru

"Dış güdümlü dindarlık", bir kişinin dini inançlarını veya uygulamalarını dış etkenlerden, baskılardan veya başka insanların beklentilerinden kaynaklanan bir tür dış zorlama veya baskı altında gerçekleştirmesi anlamına gelir. Bu tür dindarlık, bireyin içsel inançlarına dayanmaz, ancak genellikle toplumun veya çevrenin dayatmalarıyla gerçekleşir.

Dış güdümlü dindarlık, kişinin kendi içsel değerlerine veya inançlarına dayanmayan bir şekilde, toplumun normlarına uymak veya dışarıdan gelen baskıları azaltmak amacıyla dini ritüelleri yerine getirmesini ifade edebilir. Bu durumda, dindarlık daha çok dışsal bir görünüm kazanır ve kişinin gerçek inançlarından ziyade sosyal uyum veya kabul edilme arayışıyla ilişkilendirilir.

#### 54. Soru

I. İslam dünyasında rüya ve uyku üzerine ilk çalışmayı Kindi yapmıştır. Rüya ve uyku üzerine sistemli çalışmayı ise Farabi yapmıştır.

II. İslam dünyasında psikolojik bakış açısıyla insanın iç hayatını inceleyen ilk bilgin Haris el Muhasibi'dir.

III. Kitâbü'n-Nefs ve'r-Ruh ve şerhu kuvâhuma eserinin müellifi Fahreddin er Razi'dir.

#### 55. Soru

Advent; Hz. İsa'nın tanrısal krallığını kurmak için yeryüzüne dönmesi inancıdır.

#### 56. Soru

## **MECUSİLİK ÖSYM SORDU!!**

- Mecuş kabilesine nisbetle bu ismi almıştır. Mazdaizm de denir.
- Kurucusu: Zerdüş'tür. Anlamı: ışık taşıyan bilge
- Hac Suresi 17. ayette geçer.
- Başlangıçta monoteist olan din zamanla düalist bir yapı kazanmıştır. Tanrıları; 1.Ahura Mazda: çok iyi ruh 2.Angra Mainyu/Ehrimen: çok kötü ruh
- Ruhun ölümsüzlüğü, haşr, ahiret ve mehdi inançları vardır.
- Dakhma: Sessizlik kuleleri. Ölülerini kuşların yemesi için buraya bırakırlar.
- Ateş kültü önemlidir. Tanrı değildir, ateşe tapmazlar. Saf, temiz ve iyi bir varlıktır. Ateşperestlik de denir. Ateş Bahram: Kutsal ateş
- Mabed: Dar-ı Mihr / Agyari / Ateşgede
- Kutsal Kitapları: Avesta

57. Soru

Özellikleri verilen kilise monofizit kiliselerden Ermeni Kilisesidir.

58. Soru

## **FENOMENOLOJİK ÖSYM SORDU!!**

- Herhangi bir dinin tercih edilme anlayışı telkin edilmez.
- Dinlerin doğruluğu ya da yanlışlığı ile ilgilenmez, savunuculuk yapmaz.
- Din eğitimi bir dinin mensuplarını çoğaltmak ya da daha iyi inanırlar yapmak gibi amaçlar taşımamalıdır. Amaç dini fenomenler hakkında konuşmaktır.

## **DİNLER ARASI / KÜLTÜRLER ARASI**

- Farklı dinlerde esas alınır.
- Aynı ülkede yaşayan farklı din mensubu öğrencileri birbirine yabancılaşmaması amaçlanır.
- Dinler arası ortak noktalar verilir.
- Öğrenci kendi dinini öğrenirken diğer dinler de öğretime konu edilir.

59. Soru

## **Din Eğitiminin Temelleri**

- Tarihsel Temel
- Felsefi Temel
- Bireysel / İnsani Temel **ÖSYM SORDU!!**
- Sosyolojik / Toplumsal Temel
- Kültürel Temel
- Psikolojik Temel
- Evrensel Temel **ÖSYM SORDU!!**
- Hukuki Temel

60. Soru

Cerre Çıkma: Medrese talebelerinin üç aylarda köylere dağılıp staj yapmaları harçlıklarını kazanmalarıdır.

Mülazemet: Atanana kadar bekledikleri sürede staj yapma usulüdür. **ÖSYM SORDU!!**

61. Soru

İslam dini ve dinin içerisinde yer alan bilgi ve kavramlar, ait olduğumuz mezhebin bakış açısı ile alınır ifadesi yanlıştır. Çünkü, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde, İslamiyet ve mezhepler ve İslam düşüncesinde ortaya çıkan yorumlar; bilimsel bir metotla ve mezhepler üstü bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Yaşayan dinler; betimleyici yaklaşımla, bilimsel bir metotla ele alınmalıdır.

62. Soru

Doğru sıralama (I-III-II-V-IV) aşağıdaki gibidir:

I. Kelime-i şehadet, 4.sınıf

III. Ramazan ve oruç, 5.sınıf

II. Namaz, 6.sınıf

V. Hac ve Kurban, 7.sınıf

IV. Zekât ve sadaka, 8.sınıf

63. Soru

“Ezanı başka bir makamda okuyabilme” dir. Duruma uydurma, beceriyi yeni bir problemde de etkili olarak kullanma yeterliğidir. Adapte etme, transfer etme ve uyarlama göstergeleri vardır. Ezan okumayı bilen bir öğrencinin ezanı bildiği bir makamın dışında da okuyabilmesi transfer ve uyarlamadır.

64. Soru

Anlam çözümleme tabloları ve yüz yüze görüşme formu kavram yanlışlarını belirlemek için çoktan seçmeli testlere göre daha uygundur.

65. Soru

Soruda geçen Kur’an-ı Kerim, mealler, tefsirler ve hadisler dinin temel kaynakları olduğundan “temel dinî kaynakları tanıma ve kullanma becerisi” dir.

66. Soru

İçsel zekâ, bireyin kendisini tanıması, objektif olarak değerlendirmesi, disipline etmesi, duygularının, ihtiyaçlarının veya amaçlarının farkında olması, kendisine güvenmesi ve çevresinde uyumlu davranışlar sergileme yeteneği olarak kabul edilir. Kısaca İçsel zekâ, kendisini tanıyan, kim olduğunu, ne yapmak istediğini ve neyi yapmak istemediğini veya çeşitli durumlarda nasıl davranması, nelere yönelmesi ve nelerden uzak durması gerektiğini bilen bireyin, bu özelliğinden hareketle hayatında doğru kararlar alması şeklinde de tanımlanabilir. İçsel zekânın üç temel ögesi vardır: 1. Kişinin kendini tanıması, iç dünyasının ve sahip olduğu kaynakların farkında olması. 2. Düşünce ve duyguları ayırt edebilmek. 3. Bütün bunları davranışları anlama ve yönlendirme amacıyla kullanmak. İçsel zekâda yer verilebilecek etkinlikler ise; günlük tutulması, kişisel yazılar, hikâyeler ve şiirler yazılması, konuların kişisel yaşamla ilişkilendirilmesi, ilgili konuda köşe yazısı makale yazma olabilir.

67. Soru

Drama, temelde tiyatro teknikleri, oyunlaştırma, canlandırma ve doğaçlama çerçevesinde yürütülen bir etkinliktir. Öğrencilerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri ya da soyut bir kavramı oyunsu süreçlerle canlandırmasıdır. Bu teknik, öğrencilere karşılaşılabilecekleri durumlarda ne yapmaları gerektiğini yaşayarak öğrenme fırsatı vermektedir. Önceden yazılı bir metin olmadan, katılımcıların kendi buluşları, özgün düşünceleri, anıları ve bilgilerine dayalı olarak oluşturdukları eylem durumları ve doğaçlamalarıdır.

68. Soru

Bu durum, bireysel farkındalıktır. Öğrencilerin kendi özelliklerini ve diğer bireylerin benzer ve farklı yönlerini bilmesidir.

69. Soru

Zihin haritası tekniğidir. Bu aşamada öğrencilerin konuyla ilgili ön bilgileri ortaya çıkarılmaya çalışılır. Derslerin giriş kısmında daha çok kullanılır. Öğretmen sorularla öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarabilir. Konuyla ilgili öğrencilerin merakını uyandıracak çeşitli materyaller sınıfta sergilenebilir. Öğrencilere merak uyandırıcı, onların dikkatini çekici çeşitli sorular sorulur. Bu sorularda önemli olan doğru cevabı bulmak değil, farklı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlamaktır. Öğretmen kavramları, ilkeleri kesinlikle hazır olarak vermez. Sorduğu sorularla öğrencilere hatırlatmaya çalışır.

70. Soru

Soruda geçen ifadelerle seçenekleri eşleştirecek olursak; öğrencilerin genel anlamda Kalın Harfler için "İsti'lâ" dendiğini, ince harfler için de "İstifâl" dendiğini bilmelerini (düzanlatım), İsti'lâ (kalın) harfleri kodlayarak akılda tutmalarını (akrostiş) ve kalın harfleri kendisinin gösterdiği gibi okumalarını (gösterip yaptırma) istemektedir. Dersin sonunda da bunu ne ölçüde başarabildiklerini değerlendirmeyi (soru-cevap) şeklinde bir tablo çıkar. Beyin fırtınası tekniği bunun dışında kalır.

71. Soru

Tartışma, Öğrencilerin bir konu ya da sorun üzerinde birlikte konuşarak mümkün olan çözüm yollarını aramalarına dayanır. Yöntemin esası tüm grubun etkinliğe katılmasıdır. Tartışma uygulaması; yorumlama, analiz, sentez ve değerlendirme becerileri geliştirir. Bilgilerini, fikirlerini ve düşüncelerini açıkça ortaya koyma imkanına kavuştukları bu yöntemde öğrenciler sorunları daha iyi anlar, tanımlar ve çözüm yolları üretir.

72. Soru

Felsefe, sosyoloji, antropoloji, dinler tarihine göre din tanımları, Din Ve İslam ünitesinde ele alınmaktadır. 9.sınıfta olan bu üniteye sırasıyla; "Dinin Tanımı ve Kaynağı", "İnsanın Doğası ve Din", "İman ve İslam İlişkisi", "İslam İnanç Esaslarının Özellikleri", "Kur'an'dan Mesajlar: Nisâ Suresi 136. Ayet" konularına yer verilir.

73. Soru

Anlam çözümleme tabloları, iki boyutlu tablolardır. Kavramlar ve özellikleri yer alır. Dikey boyutta ele alınan temel kavramlar, yatay boyutta ise kavramların özellikleri yer alır. İşlenmiş konuların tekrar edilmesinde etkilidir. Dönüt almak amacıyla, tekrar ve pekiştirme amacıyla, kavram yanılgılarını açığa çıkarmak amacıyla kullanılır.

74. Soru

Kök değerlere ait olan unsurları işaret eden alan, duyuşsal alandır.

75. Soru

Programın yapısı incelendiğinde; programların 5 unsurdan oluşuğu görülmektedir: niteler, konular, kazanımlar, açıklamalar ve sınırlamalar, anahtar kavramlar. Ayrıca eğerler ve yetkinlikler programın perspektifini oluşturur. Ara disiplinler ise bir önceki programda yer almış olup 2018 programlarında yoktur.



#### 4. Deneme Çözümleri

##### 1. Soru

#### SAKİN MİM'İN HALLERİ

a- **İdğam-ı Misleyn Meal Gunne;** Sakin mim'den sonra **MİM** harfi gelirse **şeddeli** gibi okunur.

- مِنْ بَعْدِ

b- **İhfa-i Şefevi;** Sakin mim'den sonra **BE** Harfi gelirse dudak ihfası olur.

- تَرْمِهِمْ بِهِمْ

- ! Mütecaniseyn de önce be sonra mim geliyordu.

c- **İzhar-ı Şefevi;** Sakin mimden sonra **BE ve MİM harfi dışında** bir harf gelirse izhar-ı şefevi olur. Yani 1. Ve 2. Dediğimiz kaideler harici her durum izharı şefevi dir.

- لَكُمْ دُنُكُمْ

- Tenvin veya sakin nundan sonra bu harfler gelirse izhar olur. ا ح خ ع غ ه
- **İdğam-ı Misleyn Bila Gunne;** Nun ve Mim dışındaki, mahreç ve sıfatları aynı olan harflerin birbirine idğam edilmesine denir.

Ama iklab olması için sakin nun veya tenvinden sonra be harfi gelmesi gerekir.

##### 2. Soru

İmale Meylettirmek demektir. Kuran'da tek yerde imale vardır; Hud/41. مَجْرِيهَا. Ra harfi üstün ve esre arası sesle okunur.

##### 3. Soru

I. İslam'dan önce, Allah'a inananları, ateşli hendeklere atarak cezalandıran **"Kafir bir topluluğa"** **Uhdud ashabi** denilmiştir.

II. Hesap gününde kitapları, yani amel defterleri sağ ellerine verilecek olanlara **ASHABUL MEYMENE/ ASHABUL YEMİN** denir.

III. Kuyu etrafında yaşayan bu kavim, kendilerine bir peygamber gelip onlara Allah'ın dinini öğretmeye çalışması üzerine, ona karşı gelerek bu peygamberlerini kuyuya atıp üzerini kapattıkları için **ASHABÜ RESS** ismini almıştır.

##### 4. Soru

Enfal Suresi; bedir savaşı sırasında gelmeye başladığı ve Bedir de dâhil olmak üzere savaşa ilgili bir kısım hükümler taşıdığı için **Bedir** ismiyle de anılmıştır.

## 5. Soru

Vahiy ile ilham arasındaki farklar;

1. Peygamberler kendilerine indirilen vahyin Allah katından olduğunu kesin olarak bilirler. İlhamın kaynağı belli olmadığı için onu alanlar onun nereden geldiğini bilemezler. Vahyin kaynağı Allah, İlhamın kaynağı belli değildir.
2. Vahiy vasıtalı, ilham ise vasıtasız olarak tecellî eder. Arada bir melek, bir elçi var.
3. Vahiy olayı son bulmuştur, ilham ise devam etmektedir.
4. Vahiy bağlayıcıdır, ilham ise bağlayıcı değildir. Çünkü vahyin kaynağı belli, emir ve yasak niteliğindedir.
5. Vahiy umumî ve küllî, ilham ise hususî ve cüzîdir. Vahiy Herkese hitap eder, Ama başkasının kalbine gelen ilham kimseyi bağlamaz.
6. Vahiy yoluyla elde edilen bilgiler birbirleriyle çelişmez; ilham ile elde edilen bilgiler ise birbirleriyle çelişebilir. Benim kalbime bir şey ilham olsa sonra tam tersi de ilham olabilir

## 6. Soru

Münafıklar Mekke'den ziyade Medine'de olduğu için münafıklardan bahsedilen sureler (ankebut hariç) medenidir.

Medeni Surelerin özellikleri;

1. Ankebût sûresi hariç, içinde münafıklardan bahsedilen,
2. Cihâda izin veren ve cihad hükümlerini beyan eden,
3. Hudûd ve miras paylaşımından bahsedilen,
4. Bazı istisnalar dışında, içinde "ey îmân edenler" ibaresi bulunan,
5. İbâdât ve muâmelât konuları tafsilatlı olarak yer alan, **NAMAZ HARIÇ HEPSİ MEDİNE**
6. Ehl-i kitabın batıl inançları ve yanlış davranışlarını anlatıp onları İslâm'a davet eden sûrelerin hepsi Medenîdir. Medine'de yahudiler yaşadığı için Cumartesi yasağına uymadıkları eleştiriliyor vs. Rad, Rahman, Zilzal sureleri medeni oldukları halde mekki surelerdeki üslubu taşır.

## 7.Soru

İlk ayette vahyin ağır olduğu söylenirken, diğer ayette ise kolaylaştırıldığı söylenmektedir. İlk bakıldığında bir çelişki gibi durduğu için Müşkilül Kuran örneğidir.

## 8.Soru

Kur'an'ın bir hidayet kitabı olduğundan dolayı dilsel analizinden ziyade ana mesajı odaklanılması gerektiğini ve insanların sorunlarını Kur'an'ın çözebileceğini savunan tefsir ekolü ictimai tefsir ekolüdür.

## 9. Soru

Tefsir'ul Kur'an'ıl Azim tefsirinin müellifi İbn-i Kesir'dir.

### 10. Soru

- MUCEM: Hadisleri rivayet eden hocaların isimlerine göre gruplandırılan eserlerdir.
- MÜSNED: Hadislerin ilk ravisi olan sahabelere göre düzenlenen eserlerdir.
- MUVATTA: Belirli bir bölgenin hadislerini toplamak amacıyla yazılan kitaplardır.
- MUSANNEF: Merfu, mevkuf, maktu hadislerden ahkam hadislerinin toplandığı eserlerdir.
- SÜNEN: Sadece merfu hadislerden ahkam konulu hadislerin toplandığı eserlerdir.

### 11. Soru

- MUSTAHREÇ: Daha önce telif edilen herhangi bir hadis kitabında bulunan hadislere teker teker ele alarak kitap sahibinin senedinden başka bir senetle rivayet etmek suretiyle meydana getirilen hadis kitaplarıdır.
- MÜSTEDREK: Önceki dönemdeki bir müellifin şartlarına uymasına rağmen kitaplarına almadı hadisleri toplamak suretiyle eksiklerini tamamlayan kitaplardır.
- FEVAİD: Bir alimin ya da çeşitli alimlerin ferd ve garib rivayetlerini bir araya getiren eserlerdir.
- TAHRİÇ: Kaynak araştırma
- ZEVAİD: İki hadis kitabının karşılaştırılıp birinin diğerinden daha fazla rivayet ettiklerini toplayan eserlere ya da temel hadis kitaplarında yer almayan rivayetleri toplayan eserlerdir. Mustafa'nın oluşturduğu kitap zevaid türüne örnektir.

### 12. Soru

MUHADRAMUN: Câhiliye zamanında ve İslâm döneminde yaşadığı halde Hz. Peygamber'i müslüman olarak göremeyen kimselere verilen ad.

### 13. Soru

METAİN-İ AŞERE	
ADALET	ZABT
<input checked="" type="checkbox"/> kizbu'r-ravi	<input checked="" type="checkbox"/> Kesretül Galat
<input checked="" type="checkbox"/> İttihamu'r-ravi	<input checked="" type="checkbox"/> Fartu'l gaffet
<input checked="" type="checkbox"/> Fisku'r-ravi	<input checked="" type="checkbox"/> Vehim
<input checked="" type="checkbox"/> Bid'atu'r-ravi	<input checked="" type="checkbox"/> Muhalefetü'l sikat
<input checked="" type="checkbox"/> Cehalet	<input checked="" type="checkbox"/> Suul Hıfz

### 14. Soru

MUDAL: Senedinde peş peşe iki veya daha fazla ravinin atandığı hadislere denir.

### 15. Soru

Farzın tehiri ve vacibin terki veya tehirinde sehiv secdesi yapılması hanefi mezhebine göre vaciptir.

Rüknun fazla yapılması halindedey sehiv secdesi yapılır.

Kade-i Ahire'de salavat dualarını okumak ve sübhaneke namazın sünnetleri olduğu için yapılmadığı takdirde sehiv secdesi gerekmez.

16. Soru

Kudüm tavafi haccın sünnetidir. Sünnetin terkedilmesi durumunda dem cezası gerekmez. Dem cezası haccın vacipleri terkedilirse gerekir. Ayrıca I. Tehallülden sonra II. Tehallül olmadan cinsel ilişki yasağı ihlal edilirse dem cezası gerekir. İhram yasaklarının ihlali durumunda da seçeneklerden birisi dem cezası'dır. Örneğin; tırnak kesmek ihram yasağıdır. Eğer ki 10 parmağın yarısında fazlasının tırnağını kestiysen ceza olarak dem uygulanır. Yarıdan az kesilip durum farkedilir ve hatadan dönülürse sadaka cezası verilir.

17. Soru

Ceza kurbanı ve adak kurbanlarında kişi kestiği kurbanın etinden yiyemez.

18. Soru

Özellikleri verilen alim İmam Şafii'dir. Medine'de İmam Malik'ten dersler almış ve Maliki mezhebi hakkında ve Kufe'de Ebu Hanife'nin öğrencisi İmam Muhammed'den dersler alarak Hanefi mezhebi hakkında bilgi sahibi olmuştur.

19. Soru

Ölen kişinin bıraktığı mirastan ilk olarak; Defin işlemleri karşılanır, arkasından borçları ödenir daha sonra vasiyet var ise yerine getirilir son olarak ise mirasçılara miras dağıtımı gerçekleştirilir.

20. Soru

I. Rükun; Hükmün varlığı ve yokluğu kendisinin bulunup bulunmamasına bağlı olan ve onun yapısında bir parça teşkil eden unsurdur.

II. Şart; Varlığı, Hükmün varlığını zorunlu kılmayan, ancak hükmün varlığı kendisine bağlı olan şeydir.

III. Sebep; Şarî'nin varlığını hükmün varlığı için, yokluğunu da hükmün yokluğu için alamet kıldığı vasıftır.

21. Soru

**Muğarese**; arazi ve emek sahibinin (âmil) yetişecek ağaçların ortak olması şartıyla boş araziye fidan dikmek üzere yaptıkları akdi ifade eder. Boş araziye fidan dikmek üzere kurulan emek-tarla ortaklığı mânasında fıkıh terimi.

**İCARE**; Bir malın belli bir bedel karşılığında kullanması için birine verilmesidir. Kiralamadır.

**Muzaraa**; Tohum ekmek ve mahsulü belli oranda paylaşmak üzere arazi sahibiyle emek sahibi arasında yapılan ziraî ortaklık sözleşmesini ifade eder.

**Mudarebe**; Bir tarafın sermaye koyması, diğer tarafın işletmeyi üstlenmesiyle kurulan kâr paylaşımı esasına dayalı ortaklığı ifade eder. Emek-sermaye ortaklığıdır.

**Müsaveme**; Tarafların pazarlık ederek kar oranını hiç belirtmeden yaptıkları alışveriş.

22. Soru

**Teklif Konusu**

MUTEZİLE: Teklif ma la yutak caiz değildir.

EŞARİ: Teklif ma la yutak olabilir.

MATURİDİ: Teklif-i mala yutak yoktur. Allah insana gücünün üstünde bir şey yüklemeyiz.

23. Soru

İRHAS: Peygamberlerin peygamber olmadan önce gösterdiği olağanüstü durumlardır.

KERAMET: Allah'ın veli kullarına göstermiş olduğu olağanüstü olaylardır.

MAUNET: Allah'ın veli olmayan bir kulunu dardayken olağanüstü bir şekilde kurtarmasıdır.

İSTİDRAC: Kafir ve günahkar kişilerin Arzu ve isteklerine uygun meydana gelen olaylardır.

İHANET: kafir ve günahkar kişilerin Arzu ve isteklerine aykırı meydana gelen olaylardır.

24. Soru

İNAYET: Her şeyin insana uyumlu yaratılmasıdır.

TEMANU: Birden çok tanrının var olmasının imkansızlığıdır.

NİZAM: Evren bir düzenedir. Bu düzen kendiliğinden olamaz, bir yaratıcısının olması zorunludur.

25. Soru

NAZAR: Bir şey hakkında tefekküre dalma, nazarî araştırmalar yapma anlamında kelâm ve felsefe terimi. Düşünme.

İSTİDLAL: Bir veya birden çok önermeden başka bir önerme çıkarma, akıl yürütme anlamında mantık terimi.

26. Soru

**MUTEZİLE ÖSYM SORDU!!**

1-TEVHİD:

- Allah'ın zatından ayrı sıfatları yoktur. (teaddü-i kudema problemi)

- Kur'an mahluktur.

- Ruyetullah yoktur.

2-ADALET

- Allah sadece iyi fiilleri yaratır. Allah için en iyisini yaratmak vaciptir.

- İnsan kendi fiillerinin yaratıcısıdır.

- Teklif ma la yutak caiz değildir.

3-VAAD - VAİD (Cennet - Cehennem)

- Vaad ve vaid haktır, mutlaka gerçekleşecektir. (Ehli Sünnet; Allah vaadinden dönmez ancak vaidinden dönebilir.)

- Diriliş bedenen ve ruhen olacaktır, vaciptir.

- Şefaet yoktur.

4-EL MENZİLE BEYNEL MENZİLETEYN (iki menzil arasında bir menzil)

- Büyük günah işleyenler ne kafirdir ne mümindir, fasıktır.

5-EMR-İ BİL MARUF NEHY-İ ANİ'L MÜNKER

- İyiliği emredip kötülükten sakındırmak her müslümana farzdır.

**ayrıca görüşleri:**

-Katledilen kişi eceliyle ölmemiştir.

-Haramlar rızık değil, helaller rızıktır.

-Husn ve kubh aklen de bilinebilir.

-Tevlid - tevellüd vardır.

-Akıl vahiyden üstündür.

-Salah - aslah vaciptir.

-Hidayet ve dalalet: Allah yaratmaz, bildirir. İnsan kendisi seçer.

### 27. Soru

CEBRİYYE: İnsanın seçme özgürlüğü yoktur. Rüzgarın önünde savrulan yaprak misali. Cebr yani zorlama altındadır.

### 28. Soru

NUSAYRİLİK: bk. Deneme 2 / 31. Soru Çözümü

### 29. Soru

#### **ZEYDİYYE ÖSYM SORDU!!**

- Efdalin olduğu yerde mefdulün de imametini kabul ederler. (Diğer şii fırkalardan ayırt edici)
- İmamette tayin/vasilik yoktur. İmamlık şartı fazilettir. En uygun olan Hz. Ali'dir.
- İmam olan kişi imamlığını açıkça ilan etmelidir. Gaib imam fikrini reddederler.
- İmamların ismet sıfatı yoktur.
- Beda imkansızdır.
- El Menzile hariç mutezilenin 4 esasını kabul ederler.
- Kebire işleyenler dünyada küfranı nimet içindedir.
- Mazluma yardım ve zalimden kurtarmak farzdır.
- Ehli Sünnete en yakın şii fırkadır.
- Günümüzde Yemen - Ürdün çevresinde mensupları bulunmaktadır.

### 30. Soru

#### **SELEFİLİK**

- Deliller sadece nasslardan elde edilir.
- Kur'an mahluk değildir. Ruyetullah vardır.
- Hayır-şer bütünüyle Allah'tandır.
- İman; tasdik, ikrar ve ameldir.
- Büyük günah işleyen imandan çıkmaz, islamdan çıkar.
- Müteşabihat ve Allah'ın sıfatları sorgusuz kabul edilmelidir.
- Tevil ve yorumdan kaçınılmalıdır. Olduğu gibi tasdik edilmelidir.

### 31. Soru

#### **YEZİDİLİK ÖSYM SORDU!!**

- Kurucu: Adiy b. Musafir
- Kutsal Kitap: -Mushaf-ı Reş -Kitabül Cilve
- İlah: Tanrı Azda 2.Tanrı: Melek Tavus
- Yayıldığı Bölgeler: Ermenistan, Gürcistan, Irak, Türkiye
- 3 Büyük Melek: -Melek Tavus (Şeytan) -Sultan Yezid -Şeyh Adi
- Tenasühe inanırlar. İyiler insan, kötüler hayvan olarak geri döner.
- Dünya sonsuzdur. Cennet semadadır. Cehennem dünyada hayvan olmaktır.
- Yasaklar: fasulye, bakla, marul, lahana, horoz, balık, geyik yemek yasaktır. Mavi renk (melek tavusun rengi) giyinmek.
- En büyük ceza toplumdaki atılmaktır.
- Eklektik bir mezheptir.
- Namaz; sabah-akşam güneşe dönerek dua etmek, abdest; elleri yıkamak, hac; Laleş'teki Şeyh Adiy türbesini 15-20 Eylül tarihlerinde ziyaret ederler.
- Çarşamba günü ve Nisan ayı kutsaldır.
- Bayramlar: Saresale, Cemcai, Yezid, Şeyh Adi, Bülende
- Abdülaziz döneminde kura gereği askere çağrılmış bedel ödeyip gitmemişlerdir.

### 32. Soru

**Hübel:** Suriye'den Hicaz'a Amr b. Luhay getirdi. Kırmızı akik ten insan suretinde olan bir puttur. Eli kırılmış altından bir el yapmışlar. Önünde ise 7 adet fal oku(Ezlam) vardır. En büyük put.

**Lat:** Sakif kabilesinin putudur. Beyaz bir kaya parçası. Sakif Kabilesi için tapınak yapmıştır. Bu Tapınağı Kabe'ye rakip olarak görüyorlardı Bu tapınağa Beytür Rabbe diyorlar.

**Menat:** Medine'de ki Evs ve Hazreç kabilelerinin taptığı puttur ve en eski putdur.

**Uzza:** Kureyş'in putudur. Batını Nahle denilen yerde bulunmaktadır. Araplar çocuklarına "Abduluzza" ismini verirlerdi. Peygamberimizin amcası Ebu Leheb'in asıl adı Abduluzza'dır.

**İsaf/Naile:** isaf putu safa'da, naile putu merve tepesinde bulunmaktaydı. Kabe'de Bir erkek ile kadının ilişkisi girmesi sonucu taşlaşmış olduklarına inanılır.

### 33. Soru

Hicret eden müslümanlara iltica hakkı tanınmaması konusunda Kureyşliler elçi olarak Habeşistan'a Ebû Rebîa b. Mugîre el-Mahzûmî ile Amr b. Âs'ı gönderdikleri zaman Habeş Hükümdarı Necâşî Ashame'nin huzurunda müslümanları Ca'fer temsil etti. Bu sorgulamada büyük bir açıklık, cesaret ve maharetle İslâm inançlarını ortaya koyup yurtlarını terketme sebeplerini izah eden Ca'fer, Kureyş temsilcilerinin eli boş dönmesini ve Necâşî'nin mülteci müslümanları himaye etmesini sağladı. Hatta bunun ardından Necâşî'nin Ca'fer sayesinde müslüman olduğu söylenir.

### 34. Soru

Hevazin ve Sakif kabileleri Müslümanlara karşı ittifak kurarak savaş hazırlığına başladılar. Bu haberi Peygamber duyunca Mekkedden 10bin kişiyle çıktı. Yeni müslüman olan Mekkelilerde İslam ordusuna katılınca ordunun sayısı 12bin oldu. Hevazin kabilesi lideri (Malik b. Avf) askerlerin savaştan kaçmaması ve cesaretlenmeleri için savaş alanına **askerlerin eşlerini ve mallarını getirdi**. Düşman askerleri Huneyn vadisine okçular yerleştirerek pusu kurdular. Müslümanlar gelince ok yağmuruna tuttular. Müslümanlar kaçmaya dağılmaya başladı. Kur'ân-ı Kerîm'de bu bozguna, 12.000 kişilik ordudan gurur duyan bazı müslümanların kendilerine çok güvenmeleri ve böbürlenip övünmeleri sebep gösterilmiştir: "Andolsun ki Allah size birçok yerde ve sayınızın çokluğundan dolayı övündüğünüz, fakat çokluğunuzun size fayda vermediği, yeryüzünün bütün genişliğine rağmen dar gelip de sonunda arkanızı dönüp kaçtığınız Huneyn Savaşı'nda da size yardım etmişti" (et-Tevbe 9/25). Dağılan orduyu toplamak üzere Resûl-i Ekrem, "Ey insanlar, nereye gidiyorsunuz? Bana geliniz! Ben Allah'ın elçisiyim. Ben Abdullah'ın oğlu Muhammedim!" diye sesleniyor fakat sözlerini duyuramıyordu. Nihayet gür sesli Abbas'ın yardımıyla savaş meydanından kaçanların geri dönmesi sağlandı ve tekrar hücumla geçilerek büyük bir zafer kazanıldı. Düşman askerleri eşlerini ve mallarını bırakarak kaçtılar. Ordunun bir kısmı Evtas bölgesine ve Nahle bölgesine büyük kısmı ise Taife kaçtı. Kur'an'da adı geçen savaştır. Savaş sonunda Müellefe-i Kulüb'e ganimetten pay verildi.

### 35. Soru

Hiz. Ömer dönemi **Ordugah şehirler; Basra, Kufe, Fustat Bağdat şehri** VIII. yüzyılda Abbâsî Halifesi Ebû Ca'fer el-Mansûr tarafından kurulmuştur. Samerra Halife Mu'tasım-Billâh tarafından kurulmuştur.

### 36. Soru

- Abdülmelik b. Mervan; Kubbetü's-Sahra'yı inşa ettirmiştir.
- I. Velid; Mescid-i Aksa'yı inşa ettirmiştir.

37. Soru

İHŞİDLER döneminde kutsal topraklar ilk kez Türklerin yönetimine geçmiştir.

38. Soru

- Kagir Karkas: Çoğunlukla harçla birbirine bağlanmış olarak inşa edilen yapılardır.
- Gubâri: Sayıların çeşitli matematik işlemlerindeki kullanımını konu alan ilim.
- Filigran: Suyolu. Bazı kâğıtların dokusunda bulunan ve ışığa tutulduğunda görülebilen resim veya yazı.
- Vitray: Daha çok cami ve kiliselerde renkli camlardan oluşturulmuş sabit pencere, cam süsleme sanatı.

39. Soru

EHL-İ HİREF: Mimar esnafı ve zanaat gruplarının bağlı olduğu teşkilattır.

40. Soru

Hilye türünün en meşhur ve en önemli eseri Hâkânî Mehmed Bey'in Hilye'sidir.

41. Soru

- Kervansaray: Kervanların güvenliği ve konaklaması için anayol kenarında tesis edilen vakıf yapı.
- Hisbe: İslâm devletlerinde genel ahlâkı, kamu düzenini korumak ve denetlemekle görevli teşkilât.
- Ribat: Sınır boylarında ve stratejik mevkilerde askerî amaçlı müstahkem yapılara verilen ad. **ÖSYM SORDU!!**

42. Soru

Kubbetü's-Sahra; 5. Emevi halifesi Abdülmelik b. Mervan tarafından yaptırılmıştır.

43. Soru

- Batı'da Abunasar olarak bilinen filozof Farabi'dir.
- Rivakiyye ekolünü bütünüyle takip eden bir İslam düşünürü yoktur.

44. Soru

Gazali Tehafütü'l Felsefe Eserinde Aristo felsefesine ve takipçilerini tenkit etmiştir bazı filozofları küfürle itham etmiştir. **ÖSYM SORDU!!**

Buna reddiye olarak İbn Rüşd, Tehafütü Tehafütü'l Felasife eserini yazmıştır.

45. Soru

**KİNDİ**

- İlk İslam filozofu olarak kabul edilir.
- Kufe'de dünyaya gelmiştir.
- Lakabı 'feyleseful arap'



- Beyt'ül hikme'de hocalık yapmıştır.
- Felsefeyi en değerli ilim, metafiziği en üst merkez kabul eder.
- Kindi'ye göre felsefenin amacı Allah'a ulaşmaktır.
- İlk ilim tasnifi yapan düşünürlerdendir.
- Felsefe öğrenimi için matematiği ön şart kabul etmiştir.
- Nefsin doğrudan ve daha açık bilgi edinmesi için kirden arınması gerekir.
- Ahlakı bir felsefe problemi olarak tartışan ilk filozoftur.
- Ay üstü - ay altı alem şeklinde çalışmaları vardır.
- İslam dünyasında filozofun genel tanımını o yapmıştır. Filozof ilminde Hakk'ı bulan amelinde Hakk'a amel edendir.

46. Soru

Gaye ve Nizam: Evren bir düzendedir. Düzendeki her varlık belli bir amaç için yaratılmıştır. Bu düzen kendiliğinden olamaz. Bir yaratıcısının olması zorunludur. O da Allah'tır.

47. Soru

Wittgenstein, Dil Oyunları Teorisini ortaya atan düşünürdür.

48. Soru

Dini Çeşitlilik konusunun diğer başlıklarını **ÖSYM SORDU!!** Çıkabilir!

### **DİNİ DIŞLAYICILIK**

- Tek doğru benim dinim diğerleri yanlıştır düşüncesidir.
- Tek bir din mutlak hakikat, diğerleri tamamen yanlıştır.

49. Soru

Bu görüş, Karl Marx'ın eserlerinde sıkça bulunan bir eleştiri ve analizdir. Marx, kapitalizmin insan doğasını yadsıdığını, insanları sömürdüğünü ve onları kendi ürünlerinden koparıp birbirlerine rakip hale getirdiğini savunur. Ona göre, insan doğası üretkenlik, işbirliği ve toplumsal ilişkilerle belirlenir ve kapitalizm bu doğal eğilimleri bozar ve yabancılaşmaya neden olur.

50. Soru

İbni Haldun'un Mukaddimesini Türkçe 'ye çeviren ve Asabiyet teorisini Osmanlıya uygulayan kişi İbn-i Haldun'dur. Ayrıca Osmanlı devletinin içinde bulunduğu durumdan dolayı çoğu kişi batının her yönüyle örnek alınmasını savunurlarken, Ahmet Cevdet Paşa Batının pozitif bilimlerdeki üstünlüğünü kabul ederek alınmasını onaylarken, Müslümanların anayasasının fıkıh olduğunu; idari, hukuki işlemlerde Avrupa'nın örnek alınmaması gerektiğini savunmuştur.

51. Soru

**Anayasada bir devlet dininin benimsendiği ama uygulamada laik model:** İngiltere, Danimarka, Finlandiya, Norveç ve Yunanistan ülkeleri örnektir.

Fakat Fransa'da devlet dini benimsenmez Anayasa'da laik model benimsenir.

**Çin'de ise Din karşıtı model** görülür. Anayasada laiklik ilkesi açıkça belirtilsin veya belirtilmesin dine olumsuz bakan, dini örgütlenme ve faaliyetleri yasaklayan ve din özgürlüklerini kısıtlar.

52. Soru

Jung dinin kökenini, bireye aşkın bir kaynağa, en eski insan atalarının psikolojik kalıtımlarında var olan arketiplere dayandırır. (Bu kavramı unutmayalım. Tanrı inancı insanda arketipseldir. Arketip şu demek Bakın bizim ilk atalarımız doğada yaşarlarken bir takım kişilikleri, kimlikleri edindiler. Mesela çocuk doğuran bir kadın Annelik diye bir kimliği zamanla tekrar ede ede benimsedi. Bu annelik kimliği, kadınların arketipsel kimliği haline geldi. O kadar yerleşti ki annelik kimliği kadınlarda artık yeni dünyaya gelen her kız çocuğunda genetik olarak, arketipsel olarak annelik duygusu var oldu. Bunun gibi ilk atalarımızdan itibaren üstün varlığa inanma inancı o kadar çok belirtildi ve o inanç o kadar tekrar edildi ki artık arketipsel bir özelliğimiz oldu. Artık biz doğuştan bir tanrının varlığına inanacak bir potansiyelle dünyaya geliyoruz. Bizim fitrat dediğimiz şey yani) Arketipler tüm insanlığa has ortak davranış özellikleridir.

53. Soru

Dindarlıkta şüphe ve tereddüt Çocukluk döneminin değil ergenlik döneminin bir özelliğidir.

54. Soru

**Entellektüel** tip, bu tamamen kendi dini inancının ortaya koyduğu açıklamalardan memnun değil ve başka dinleri araştırıyor.

**Mistik** tip, Bu daha çok zihni bir çabadan ziyade bir mistik tecrübe yaşayarak gerçekleşiyor. Özellikle bazı tasavvuf tarikatlar sayesinde Müslüman olan insanlar. Mesela giderken bir tarikatın zikrine şahit olmuş orada değişik bir ruh haline girmiş ve etkilenmiş.

**Deneyisel** (experimental) tip, Buda ilginç, bir deneyelim bakalım bana iyi gelecek mi? Mesela biri geliyor inanmadığı halde ramazan ayında bende Müslümanlar gibi oruç tutup namaz kılacağım. Faydası olursa Müslüman olurum.

**Duygusal** tipte tercih edeceği dinin mensuplarına karşı duyulan özel sevgi ve hoşnutluk söz konusudur.

**Yeniden uyanış** tipi, Bir din değiştirmeden ziyade, daha çok kendi mensub olduğu dine yeniden dönüştür. Adam zaten Müslüman ama dinden uzak bir yaşantısı var. Bir vesileyle yeniden dindar bir hayata dönüyor.

**Cebrî** (zorlama) tarzda Adı üstünde zorla. Sosyal baskı, siyasi baskı ile olabilir. Katliam yöntemiyle vs. olabilir.

55. Soru

Görüşleri verilen Yahudi mezhebi Yeniden Yapılandırmacı Yahudilik'tir.

**Yahudi Mezhepleri ÖSYM SORDU!!**

1. REFORMİST YAHUDİLİK
  - Kurucu: Moşes Mandelson
  - Alman Yahudileri takip etmiştir.
  - Mesih, kutsal toprak anlayışlarına inanmazlar.
  - Amaç; Yahudilikte modern anlayışı canlandırmaktır.
2. MUHAFAZAKAR YAHUDİLİK
  - Reformist Yahudiliğe tepki olarak doğmuştur.
  - Amaç; gelenekle bağların kopmamasıdır.
3. YENİDEN YAPILANDIRMACI
  - Amerikan Yahudisi Menahem Kaplan kurmuştur.
  - Yahudilik bir din değil medeniyettir.
  - Tevrat, Tanrı'nın vahyi değil; İsrailoğullarının tarih boyunca oluşturdukları bir eserdir.
4. ORTODOKS YAHUDİLİK
  - Mensubu en çok olan, İsrail'in resmi mezhebidir.
  - Çoğu siyonisttir.
5. HASİDİLİK
  - Mabad dönemi (Hristiyanlık öncesi) mezheplerdendir.
  - Siyasetle ilgilenmemişler, mabedin bakım ve onarımında çalışmışlardır.

56. Soru

### **İNCİLLER ÖSYM SORDU!!**

1. MATTA
  - Yazarı: Matta/Levi, Hz. İsa'nın on iki havarisinden biridir.
  - Hz. İsa'nın hayatı, ölümü ve dirilişi anlatılır.
  - Eski ahite atıfta bulunarak yahudi karakterini muhafaza etmektedir.
2. MARKOS
  - Yazarı: Markos, Petrus'un talebesidir.
  - İnciller arasında ifade bakımından en zayıfıdır.
  - Mesih'in ölümü ve dirilişinden bahsedilir.
  - Hz.İsa'yı; Tanrı'nın oğlu, insanoğlu, Mesih diye tanıtır.
3. LUKA
  - Yazarı: Luka, Pavlos'un talebesidir.
  - Hem şifahi hem yazılı bir kaynaktır.
  - Amacı Hz.İsa'nın hayatını doğru ve ayrıntılı anlatmaktır.
  - Diriliş ve göğe alınışını tasvir eden bölümler vardır.
4. YUHANNA
  - Yazarı: Havarilerden Yuhanna'ya nisbet edilir.
  - Diğer üç incilden farklı bir üslup ve içeriğe sahiptir.
  - Hz.İsa'nın tanrılığına vurgu yapar.
  - Hz.İsa'nın yargılanması, ölüp dirilmesi olaylarına fazlaca değinir.
5. BARNABAS İNCİLİ
  - Yazarı: Havari Barnabas
  - Kilise tarafından apokrif ilan edilmiş, bulundurulması yasaklanmıştır.
  - Teslis ve inkarnasyonu terk eder.
  - Hz.İsa peygamber olarak nitelendirilmektedir.
  - Hz.İsa'nın tanrısallık yönünü reddettiği için apokrif ilan edilmiştir.

57. Soru

**HİNDUİZM İNANÇLARI ÖSYM SORDU!!**

- 1.AVATARA: Tanrıların yeryüzüne indiklerinde büründükleri şekillerdir.
- 2.KARMA: Yaptıklarının karşılığı sonucu tekrar dünyaya gelmedir.
- 3.REENKARNASYON: Tenasüh. Ruhun yeni bir bedende tekrar dünyaya gelmesidir. (insan, bitki, hayvan, cisim...)
- 4.SAMSARA: Dünyaya sonsuz geliş gidiş döngüsüdür.
- 5.MOKŞA: Samsaradan kurtuluştur.
- 6.OM: Besmele
- 7.YOGA/MEDİTASYON: İbadet
- 8.DHARMA: Hayat vazifesi
- 9.GANJ: Kutsal sudan oluştuğuna inanılan nehirdir.

58. Soru

Özellikleri verilen öğretim modeli Mezhebi/Doktriner modeldir.

59. Soru

**Din Hizmetinde Rehberlik İlkeleri**

- Baskı ve zorlama yapmamak
- Muhatabı dinlemek, saygı göstermek
- Alçak gönüllü ve anlayışlı davranmak
- Özel durumlara saygı göstermek
- Muhatabın kendini ifade etmesini sağlamak
- Fikirlerini en uygun zamanda söylemek

60. Soru

İNFORMAL: Birey farkında olmadan din hakkında bilgi sahibi olur.

FORMAL: Bireyde kasıtlı olarak dini davranış değişikliği oluşturmak amaçlanır.

ÖRGÜN: Okullarda yapılan planlı programlı din eğitimi faaliyetleridir.

YAYGIN: Okul eğitimi yanında veya dışında yapılan din eğitimi faaliyetleridir.

61. Soru

Değer açıklama yaklaşımında, öğrenciler kendi değerlerini belirgin hale getirerek kendi değerleri hakkında karar verirler. Yetişkinin değerleri öğrencilere öğretmeye çalışması ise telkin yoluyla değer öğretiminde vardır.

62. Soru

Öğretim programına göre 7.sınıflarda haccın yapılışı ile ilgili olarak; ihram, şavt, tavaf, sa'y, vakfe, zenzem, Hacerülesved gibi kavramlar ile Kâbe, Safa-Merve, Mina, Müzdelife, Arafat gibi mekânlara değinilir. Hac ibadetinin çeşitleri sınırlılık getirilen bir konudur. Derste yer verilemediği için sorulamaz.

63. Soru

Algılama ve uyarılma, farkında olma ve işaret seçmedir. Zihinsel-bedensel ve duygusal kurulma yani hazır hale gelmedir. Kılavuzla yapma, birlikte veya kendi kendine taklit ederek

benzerini veya aynısını yapmadır. Beceri haline getirme, bireyin beceriyi kendi başına, becerinin gerektirdiği karmaşık hareketleri kurallarına uygun olarak düzgün bir şekilde yapabilmesidir. Duruma uydurma, becerinin yeni bir problem durumunda da etkili olarak kullanılmasıdır. Yaratma, yeniden ortaya koyma, benzeri olmayanı yapma, orijinal, benzersiz, yeni bir davranış örüntüsü geliştirmedir.

64. Soru

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde ölçme ve değerlendirme süreci, öğrenci merkezli olarak ele alınır. Öğrencilerin gelişim süreci, edindiği kazanımların birbirinden farklı olabileceği göz önünde bulundurularak, öğretim programına göre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersine yönelik ölçme ve değerlendirme faaliyetleri süreç odaklı olarak yürütülür. Bu doğrultuda, öğrenme-öğretme süreci ile değerlendirme süreci bütünlük arz etmelidir. Öğretmenin, sürecin değerlendirmesini yaparken uygun ölçme yöntem ve tekniklerini geliştirmesi gerekmektedir. Tek tip ölçme yöntemi yerin, öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleyebilmelerine ve öz değerlendirme yapabilmelerine uygun ölçme araçları kullanılmalı (dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz ve akran değerlendirme formları ve gözlem formu gibi) ve bunlar da mümkün olduğunca çeşitlilik sağlanmalıdır.

65. Soru

Öğretmen öğrencileri eşleştirerek çalışmalarını birlikte yapmalarını ve belli bir düzeye gelecek şekilde olgunlaştırıncaya kadar devam etmelerini istediği için işbirliğine dayalı öğrenmeyi kullanmaya çalışmıştır. Rekabete dayalı değildir.

66. Soru

Doğacı zekâ, en genel anlamıyla “doğadaki tüm canlıları tanıma, araştırma ve canlıların yaratılışları üzerine düşünme becerisi” olarak tanımlanabilir. Yüce Allah’ın ayetlerini ve delillerini tanımada doğacı zekânın kullanılması çok etkili olabilir.

67. Soru

Pantomim, pantomim, sözsüz oyun ya da mim sanatı, en basit anlatımıyla sözsüz tiyatro oyunudur. Gösteri sanatının dallarından biridir. Pantomimde kişi, yüz mimiklerini, el-kol ve beden hareketlerini kullanarak temayı anlatmaya çalışır.

68. Soru

Beyin fırtınası tekniği sıradışı düşünceler ortaya çıkmasına yardımcı olduğu için yaratıcı düşünmeyi geliştirir. Öğretmenin öğrencilerden gelen bilgi ve görüşlerin ne derece uygulanabilir olduğu hakkında değerlendirmelerini istemesi ise eleştirel düşünmedir.

69. Soru

Öğretmenin hazırladığı metin, kavramsal değişim metnidir. Öğrencilerin kavram yanlışlarını gidermeye çalışan ve yanlışları örneklerle açıklayan metinlerdir. Posner tarafından ortaya atılmıştır. Öğrencileri kavram yanlışlarına karşı ikna edici bu metinlerde önce öğrencilerin kavram yanlışlarının neler olduğu belirtilir, sonra bu yanlışların yanlışlığı açıklamalar ve örneklerle ispat edilir, ardından da konuyla ilgili yeni bilgiler ve örnekler verilir. Böyle öğrencinin kendi bilgisinin yanlışlığının farkına varması sağlanarak kavramların doğru olanlarının öğretimi sağlanır.

#### 70. Soru

Kollegyum tekniği 2 panel grubunun olduğu bir tekniktir. Bir grup uzman, diğer grup ta dinleyicilerden seşilen bir gruptur. Her iki grup ta dinleyici karşısında yerini alarak tartişma geğekleştirilir. nce dinleyici grup, uzman gruba konuyla ilgili sorularını sorar. Uzman grupta kendi uzmanlık alanlarına göre sorulara cevap verirler.

#### 71. Soru

Beyin fırtınası tekniği 2 aşamalıdır. Fikirlerin alınması ve fikirlerin tartişma yoluyla değerlendirilmesi. İlk turda hiçbir düşünce yapısı eleştirilmeden ve yargılamadan olabildiğince fazla sayıda fikir elde edilmesine dayanır. 2.turda bütün fikirler tek tek ele alınarak en etkili zm yolu bulunmaya çalışılır. Bu aşamada yeni fikir almaya devam edilmez.

#### 72. Soru

Philips 66 uygulaması, kalabalık sınıflardaki bütün öğrencileri tartişma ortamına almak ve herkesin düşüncesini söylemesine fırsat vermek için kullanılır. Her grupta eşit sayıda ğrenci yer almasına ve her gruba, grubundaki ğrenci sayısı kadar konuşma sresi verilmesine ve srenin aşılmamasına dikkat edilir.

#### 73. Soru

Kavram karikatürleri, öğrencilerin var olan bilgi ve düşüncelerinin ortaya çıkarılmasını sağlamada, düşünceleri sorgulatarak ve derinleştirerek ayrıntıya girmeyi kolaylaştırmada, alternatif bakış aıllarını belirlemede, tartişma ortamı oluşturmada, öğrencilerin düşüncelerini sorgulamalarını sağlamada, kavram yanılgılarını ve kararsızlıkları belirleme ve gidermede kullanılır. Dolayısıyla bilimsel ilkeleri paylaşmak kavram karikatrlерinin bir amacı değildir.

#### 74. Soru

Kazanımların belirlenmesinde en önemli ve öncelikli kriter, davranışa dnklktr. Kazanım ifadelerinin sonunda yer alan “tanır, aıllar, karşılaştırır, örnekler verir, fark eder” gibi davranışsal (eylem bildiren) ifadeler, ğrenci kazanıma ulaştığında neyi yapabileceğini ve hangi davranışı yerine getirebilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

#### 75. Soru

Öğretim programları 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu’na uygun olarak hazırlanır. Bütün derslerde 2018 ğretim programlarında yeterlikler ve beceriler yer almakla birlikte kazanımlarla açık bir şekilde ilişkilendirilmemiştir. Aradisipilinler ise bir önceki programda yer almıştır.

## 5. Deneme Çözümleri

### 1. Soru

#### **Kur'an-ı Kerim'i Okuyuş Şekilleri;**

- **Hadr**; Kur'an'ı, tecvid ve kaidelere uyarak **hızlı** okumaktır, medleri **asgari** seviyede okumaktır. Hızın bir usulü, sınırı vardır. Çok hızlı okursan caiz değildir.
- **Tedvir**; Tahkik ve Hadr arası **normal** bir seviyede okuyuştur.
- **Tertil**; Kur'an'ı acele etmeden, dura dura, **anlaya anlaya yavaş** okumaktır.
- **Tahkik**; Kur'an'ı, her **harfin hakkını** vererek, gayet **ağır** bir ahenk ile okumaktır.

**Hezreme (Tahlit)**; **Aşırı hızlı** okuyuştur, harfler ve kelimeler birbirine **karışır**, anlamı bozulur. **Caiz değildir**.

### 2.Soru

#### **KALIN OKUNDUĞU YERLER;**

1. Kendisi üstün veya ötreli olduğu zaman
2. Kendisi sakin, önceki harf üstün veya ötreli olduğu zaman
3. Kendisi ve önceki harf sakin, ondan önceki harf üstün ve ötreli olduğu zaman ُ
4. Kendisi sakin, önceki harf esreli olup kendisinden sonra istila harfleri (kalın harfler) üstün veya ötreli bir şekilde geldiği zaman.
5. Ra sakin olur kendinden önce de esreli vasıl hemzesi geldiği zaman. Elif gelmeseydi ince okuyacaktık. Elif geldi kalın okuduk ☺

Ra sakin kendinden önceki harfin harekesi esre ise **ince** okunur.

فَدَّكَّرُ

Lin harfi olan YA ve VAV'dan sonra gelen ra harfi üzerinde durulursa ra **ince** okunur.

سَيِّئُ

### 3. Soru

#### **İNSAN SURESİ**

- **Dehr Suresi, Emşac Suresi** adı da verilmektedir.
- Onlar kendi canları çektığı, **kendileri de muhtaç oldukları** halde yiyeceklerin yoksula, yetime ve esire yedirirler: biz sizi sadece Allah rızası için yediyoruz, sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz. Biz, çetin ve belalı bir günde Rabbimizden korkarız. İşte bu yüzden Allah onları o günün fenalığından esirger; yüzlerine parlaklık, gönüllerine sevinç verir.
- İnsan suresinde geçen bu ayetler **İsar** Kavramından bahseder.
- **İsar**: Kendisi muhtaçken, Muhtaç olan başkasına verebilmektir.

### 4. Soru

Başında Besmele olmayan sure **Tevbe** suresidir.

2 besmele olan sure **Neml** suresidir.

Kur'an'ın Zirvesi anlamına gelen "Senamul Kur'an" **Bakara** Suresi için denir.

Peygamberimiz **Rahman** suresi için " Kur'an'ın gelini- Arusü'l Kur'an" demiştir.

**Yasin** Suresi "Kur'an-ı Kerim'in Kalbi" olarak nitelendirilmiştir.

#### 5. Soru

Zeyd b. Sabit Hicretten on bir yıl önce (m. 611) Medine'de doğdu. Hazrec kabilesinin Neccâroğulları kolundandır. Dolayısıyla Mekke'de bulunmadı ve Mekke'de vahiy katipliği yapmamıştır. Medine'de vahiy katipliği yapmıştır.

#### 6.Soru

Mütezaad; bir kelimenin iki zıt anlama sahip olmasıdır.

Müteradif; lafızları farklı, anlamları ise aynı olan kelimelere denir.

Müşterek;Arap dilinde birçok farklı anlama delalet eden lafza denir.

Mütebayin; Arap dilinde lafızları da anlamları da farklı kelimelere denir.

#### 7.Soru

Kısaca mesel, özdeyiş ve atasözü demektir. Kur'an'ın bazı yerlerde benzetme yaparak ve atasözleri ile anlatmasıdır.

#### 8. Soru

Bu ekole, yönetime nazaran "**remzi tefsîr**" veya "**işârî tefsîr**"; temsilcilerine nazaran da "**tasavvufi tefsîr**" veyahut "**sufi tefsîr**" denmektedir.

İşârî tefsîr yöntemi, Kur'ân'ı sufilerin yorumlama tarzıdır. Âyeti, zâhirinden çıkan anlamın ötesinde mutasavvıfın keşf ve ilham yoluyla elde ettiği bilgiyle yorumlamasını ifade etmektedir. Bir anlamda metnin bâtınî anlamının keşfidir.

En önemli işârî tefsîrler şunlardır:

- ✓ et-Tüsterî, Tefsîru'lKur'âni'l-Azîm
- ✓ es-Sülemî, Hakâikü't-Tefsîr
- ✓ Kuşeyrî, Letâifü'l-İşârât
- ✓ Necmüddin ed-Dâye, Bahru'l-Hâkaik
- ✓ Nimetullah Nahcivânî, el-Fevâtihu'l-İlâhiyye
- ✓ İsmail Hakkı Bursavî, Rûhu'lBeyân.

#### 9. Soru

- Camiul Beyan rivayet tefsiridir. Çoğu rivayet tefsirinin temelini oluşturur.
- Kıraat, hadis, tarih gibi ilimlerde otorite kabul edilir
- Fıkıhta müctehit seviyesindedir
- Tarihu'l-Umem ve'l-Muluk adlı tarih kitabı vardır
- Camiul Beyan adlı eserinde tefsirini yaptığı ayetle ilgi sahabe ve tabiundan gelen rivayetleri senedlerini belirtmek suretiyle naklettikten sonra 'Bu görüşler içerisinde doğruya en yakın olan şudur... der açıklar.
- Kıraat farklılıklarına yer vermiştir
- Cahiliye arap şiirinden yararlanmıştır



10. Soru

- Ahmet b. Hanbel/Müsned: Hadislerin ilk ravisi olan sahabelere göre sıralandığı eserlerin günümüze kadar gelen en geniş örneği olan kitaptır.
- Mamer b. Raşid/Cami: Tedvin döneminden tasnif dönemine geçişin önemli eserlerinden olan, Fuad Sezgin tarafından tanıtılan kitaptır.
- Tirmizi/Sünen: Her hadisin sonunda hadisin sıhhat durumunu, diğer kanallarıyla ve alimlerin görüşleriyle açıklayan kitaptır.
- Buhari/Cami: Hadislerin konularına göre ayrıldığı, üzerine en çok şerh yazılan kitaptır.

11. Soru

**Aclûnî - Keşfu'l-Hafâ**

Eser temelde el-Mekasidü'l-hasene'ye dayanmaktadır. Ancak ondaki uzun senet nakilleri kısaltılmış hadisi kitabına alan müellif ve sahabi ravisine işaret etmekle yetinmiştir. Genel olarak zikredilen sözlerin sıhhatiyle ilgili alimlerin görüşleri kaydedilmiş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

12. Soru

Adaletin Unsurları:

- Lika
- İslam
- Buluğ
- Akıl
- Takva

Zabtın Unsurları:

- Teyakkuz
- Hıfz
- Kitabı korumak
- Sika

13. Soru

**Zayıf hadis çeşitlerinden ÖSYM SORDU!!**

- Mürsel Hadis: İsnadında, sahâbî olan râvisi zikredilmeyen hadis.
- Munkatî Hadis: Senedin sahâbîden sonra gelen kısmında bir veya daha çok râvisi atlanarak rivayet edilen hadis anlamında terim. Tabiun neslinin atlanması.
- Mudal Hadis: Senedinden birbiri ardınca iki veya daha fazla râvinin düştüğü hadis.
- Muallak Hadis: Senedin yani ravi zincirinin olmaması.

14. Soru

Sahabe ve tabiun vefat etmeye başlayınca hadisler kaybolma tehlikesi ile yüz yüze gelmiştir. Devlet eliyle hadislerin toplanma faaliyetini ilk başlatan; halife **Ömer Bin Abdülaziz'dir**. Ashabın fetvalarını sünnet olduğu düşüncesiyle yazan, hatta duyduğu her rivayeti kaydettiği çok sayıda kitaba sahip olan **İbn Şihab ez Zühri**, ulaşabildiği hadisleri derleyerek halifeye göndermek suretiyle onun emirlerini ilk uygulayan muhaddis olmuştur. Hadisler ilk başta karışık toplanmıştır. Bu dönemde aynı zamanda hadislerde sened zinciri uygulanmaya başlanmıştır. Hadislere **ilk defa isnad uygulayan kişi ise İbn Şihab ez Zühri'dir**.

15. Soru

**Evvabin Namazı**; Akşam namazından sonra veya kuşluk vaktinde kılınan nâfile namaz.

**Teheccüd Namazı**; Yatsı namazının ardından fecre kadar geçen süre içinde uykudan kalkıp namaz kılma ve bu süre zarfında kılınan nâfile namaz, gece namazı.

**Küsuf Namazı**; Güneş Tutulmasında kılınan nâfile namazdır.

**Hüsuf Namazı**; Ay tutulmasında kılınan nâfile namazdır.

16. Soru

Ramazandan sonraki ay olan **Şevval** ayında 6 gün. Hadis: Ramazanı oruçlu geçirip buna şevvalden 6 gün ilave eden kişi bütün yılı oruçlu geçirmiş gibi olur.

**Eyyamül Biz Orucu:** Aydınlık günler. Hicri Her ayın 13,14,15 günlerinde tutulan oruçtur.

**Savm-ı Davud:** Gün aşırı oruç tutmak.

**Savm-ı Visal:** İftar etmeden peşpeşe 2-3 gün oruç tutmaktır

Şaban ayının sonuncu günü mü, yoksa Ramazan ayının birinci günü mü olduğu konusunda bu günde şüphe olduğundan dolayı Şaban ayının otuzuncu gününe **şek günü** denilmektedir

17. Soru

Yemin Keffareti Kaynak: Kuran-ı Kerim

Bir kimse yeminini bozma halinde yerine getirmesi kefarettir. Yemin kefaretinde sıraya uyma gerekmeden 3 şeyden **dilediğiyle** ödeyebilir;

Köle azat etmek, 10 fakiri sabah akşam doyurmak, arka arkaya 3 gün oruç tutmak.

18. Soru

Babası zengin olan 18 yaşındaki çocuğa zengin verilebilirken, ergenlik çağından önce çocuğun sorumluluğu babaya ait olduğu için baba zenginse yaşça küçük çocuğuna zekat verilmez. Kişi usul ve fûru'una zekat veremez. Hayır kurumlarına bağış yapması zekat sayılmaz.

19. Soru

Eşin kız kardeşi geçici evlilik engelidir. Mesela Hz. Osman Peygamber efendimizin 2 kızı ile evlenmiştir. Hz. Rukiye ile evlendi, Hz. Rukiye vefat ettikten sonra Ümmü Gülsüm ile evlenmiştir.

20. Soru

Nakıs vücut ehliyetine sahip olan tek grup cenin'dir. Daha sağlıklı bir şekilde dünyaya gelmediği için nakıs vücut ehliyetine sahiptir. Miras gibi haklardan yararlanır. Fakat hibe'nin şartı icab ve kabul olduğu için cenin kabul beyanında bulunamayacağı için kendisine yapılan hibe batıl olur.

21. Soru

**Şirket-i İbahe;** toplumun ortak yararına bırakılmış, Kullanılması herkese mübah olan, kimsenin mülkü olmayan şeylerde toplumun ortak olmasıdır. Su, meralar, yollar, deniz, göl vs..

**Şirket-i Mülk;** İki veya daha çok kişinin bir şeye birlikte mâlik olmasıdır. Bu ortaklığa "şirketü'l-emplâk" de denilir. Başka başka kişilerin mallarının birbirine karışmasıyla meydana gelen ortaklıktır. 3 kişi birleşip bir mal satın alsalar veya 5 kardeşe bir mal hediye edilse o kişiler o malda ortak olurlar. Bu ortaklığa şirketi mülk denilir.

**Şirket-i Akd:** İki veya daha fazla kimsenin sermaye, emek ya da kredi imkânlarını veya itibar (Marka) belirli ölçüler içinde birleştirmek ve meydana gelecek kârı paylaşmak üzere anlaşmaları suretiyle oluşan ortaklığı ifade eder.

22. Soru

İmanda istisna görüşü sadece Eşari'ye aittir.

23. Soru

- Teklif-i Mala Yutak: Allah'ın kulunu bir işi yapma veya yapmama hususunda yükümlü tutması anlamında terim.
- Tefvik - Hızlan: Allah'ın hayırlı işlerde kişiyi başarılı kılmasına tevfik; Allah'ın, buyruklarına boyun eğmeyen insanlardan yardımını kesmesine hızlan denir.
- Hidayet - Dalalet: Dünya ve âhiret mutluluğunu sağlayacak yolu göstermeye hidayet; Haktan yüz çevirip bâtıla yönelme, ilâhî buyruklara aykırı davranmaya dalalet denir.
- Salah - Aslah: Allah'ın kulları için en iyiyi yaratması durumudur. Mutezile için vaciptir.

24. Soru

Kaderiyye'nin ortaya çıkışı İslâm'ın ilk dönemlerinde meydana gelen iç çekişmelerle irtibatlandırılabilir. Cemel Vak'ası ile Sıffin Savaşı'nda müslümanların birbirinin kanını akıtması, Emevî idarecilerinin, halkın karşı çıktığı bazı uygulamalarını kadere yükleyerek kendilerini aklamaya çalışmaları diğer kelâm problemleriyle birlikte kader konusunu da gündeme getirmiş, hâkim anlayış olayları ilâhî takdirle ilişkilendirirken bunu reddedip özellikle olumsuz fiilleri tamamen insan iradesine dayandıran görüşler ileri sürülmeye başlanmıştır.

Kader konusunu gündeme getiren ilk kişinin Ma'bed el-Cühenî olduğu belirtilir.

25. Soru

**Sıfatların Yorumlanması ÖSYM SORDU!!**

**TENZİH:** Allah'ın her türlü eksikliklerden ve noksanlıklardan uzak olduğunu ifade eder.

**TEŞBİH:** Allah'ı yarattıklarına benzetmeyi ifade eder.

**TECSİM:** Allah'ı cisim olarak düşünmeyi ifade eder.

**TATİL:** Allah'ın sıfatlarının bazısını ya da tamamını reddetmeyi ifade eder.

**TEVHİD:** Allah'ın birlenmesi.

26. Soru

- A) Vasil b Ata: Mutezile'nin kurucusudur. el Menzile beynel Menziletayn görüşü ona aittir.
- B) Mabed el Cüheni: Kader konusunu gündeme getiren, ilk tartışan kişidir.
- C) Cad b Dirhem: Kur'an'ın mahlukluğu ve sıfatları konusunu ilk tartışan kişidir.
- Ç) Cehm b Safvan: Cebriyye'nin kurucusudur. Kelam yöntemini kullanan ilk kişidir.
- D) Ebu Hanife: Hanefi fıkıh ekolünün kurucusudur. Sıfatları ilk o tespit etmiştir.

27. Soru

- Berat; Ekmel Varlık Delili
- Sümeyye; Gaye ve Nizam Delili
- Tarık; Hudus Delili
- Enes; Fitrat Delili

28. Soru

**MEZHEPLERİN ORTAYA ÇIKIŞ SEBEPLERİ**

- a) PSİKOSOSYAL SEBEPLER
  1. İnsanların tabiatı
  2. Nassların tabiatı
  3. Farklı din, kültür ve medeniyetlerle etkileşim

b) SOSYO-POLİTİK SEBEPLER

1. Halife seçimleri
2. Hz. Osman dönemi
3. Cemal ve Siffin savaşı
4. Tahkim olayı

29. Soru

YEZİDİLİK: bk. Deneme 4 / 31. Soru Çözümü

30. Soru

**VEHHABİLİK ÖSYM SORDU!!**

- Kurucu: Muhammed b. Abdülvehhab
- Eser: Kitabu't-Tevhid
- Yayıldığı Bölgeler: Suudi Arabistan (Suudi Arabistan: 1744 Antlaşması siyasi;suudi dini;vehhabi)
- Arabistan'ın Necid bölgesine kurulmuştur.
- İslam'ın ilk yıllarına dönerek kurtuluşa erişileceğini savunmuştur.
- Selefiye inancını diriltmek istemiştir.
- Selefi- Hanbeli bir çizgidedir.
- İman; tasdik, ikrar ve ameldir.
- İman artar, eksilir.
- Kur'an ve sünnetten olmayan her şey bidattir. Bidatler şirktir.
- Türbe ve mezar ziyareti bidattir. (mabed yıkıcı)
- Tütün ve kahve haramdır.
- Rabıta, tevessül, tasavvuf şirktir.
- "Çağdaş haricilik" olarak nitelendirilmişlerdir.
- Fikirlerini İbn Teymiyye' nin görüşleriyle temellendirirler.

31.Soru

Bir kişi Hasan-ı Basri'nin yanına gelerek, "Mürtekib-i kebire işleyen hakkında siz ne diyorsunuz? Bir kısmı tekfir ediyor, bir kısmı iman olunca zararı olmaz diyorlar." diye sorar. O daha cevap vermeden, Vasil b. Ata, "Ne mü'mindir, ne de kâfir." der (el menzile beynel menziletayn fikri). Sonra kalkar, meclisin içinde bir köşeye çekilir. Hasan-ı Basri, "Vasil bizden itizal etti (ayrıldı)." der. Bu "itizal" kelimesinden dolayı, bu yeni ekole "mutezile" adı verilmiştir.

**Mezheplerin ortaya çıkış fakörleri, olayları... ÖSYM SORDU!!**

32. Soru

**Darün Nedve:** Toplantı yeri. Mekke'nin önemli meselelerini çözmek için toplandıkları yer.

**Kıyade:** Ordu komutanlığı

**Sıkaye:** Hacıların su ihtiyacının karşılanması

**Rifade:** Hacılara yemek vermek.

**Liva:** Bayraktarlık görevi,

**Ukab:** Karakuş anlamına gelir. Kureyşin sancağıdır. Savaş sırasında çıkarılır.

**Sifaret:** Kureyşin temsil edilmesi. Hz Ömer bu görevi yerine getiriyordu.

**Kubbe:** Savaş zamanı bir çadırın kurulması. Savaş malzemeleri ve paraların burada toplanması.

**Einne:**Ordudaki süvari birliğine kumandanlık yapma görevi.

**Eysar:** Bir işe başlamadan Ezlam adı verilen oklarla fal bakmak.

**Eşnak:** Diyetlerin ödenmesi ve zararların tespiti. Hz Ebubekir bu görevi yerine getiriyordu.

**Hukume veya Emvali Muhaccere:** Putlara sunulan hediyelerin saklanmasıdır.

**Hicabe ve Sidane:** Kaynaklara bakıldığında ikisi Kâbe'ye hizmet etmek anlamında kullanılmıştır.

Sidane: Kâbe ile ilgili tüm hizmetleri kapsarken, Hicabe; Sadece Kabe'nin kapısıyla ilgili hizmetleri kapsar.

33. Soru

- A. **Türebe Seriyyesi;** Hevâzin'e mensup dört kabile üzerine Hz. Ömer'in kumandasında gönderilen seriyyedir.
- B. **Batn-ı İdam Seriyyesi;** Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi için hazırlıklar yaptığı sırada asıl hedefini gizlemek maksadıyla çıkardığı seriyyedir.
- C. **Gabe Gazvesi;** Hz. Peygamber'in Gatafân kabilesi üzerine yaptığı gazvedir.
- Ç. **Taref Seriyyesi;** Hz. Peygamber'in Zeyd b. Hârise kumandasında Benî Sa'lebe üzerine gönderdiği seriyyedir.
- D. **Rabiğ Seriyyesi;** Hz. Peygamber'in Kureyş kervanı üzerine Ubeyde b. Hâris kumandasında gönderdiği seriyyedir.

34. Soru

Benî Nadîr yahudilerinin geride bıraktığı mallar, bölgeden sürülmelerinin ardından nâzil olan ve Benî Nadîr adıyla da bilinen **Haşr sûresinin** 6-10. âyetleriyle fey statüsüne tâbi tutularak Resûl-i Ekrem'e tahsis edildi. Resûl-i Ekrem bunlardan bir kısmını kendi şahsî ve ailevî harcamaları için, bir kısmını cihad amacıyla kullandı; bir kısmını da uygun gördüğü kişilere verdi.

35. Soru

**Kâdisiye savaşı/zaferi: 15/636**

- Müslüman ordunun komutanı; Sa'd b. Ebû Vakkas,
- Sasani/iran ordusunun komutanı Rüstem.
- Müslümanlar özellikle savaşın birinci günü filler yüzünden çok zor anlar yaşadılar. Sâsânî kumandanı Rüstem müslümanlar tarafından öldürüldü ve büyük bir bozguna uğrayan Sâsânî ordusu dağıldı (15/636).
- Bu savaşta çok ganimet elde edildi. Kutsal iran sancağı "direfş-ikaviyani" ele geçirildi.
- Kisrâ III. Yezdicerd, saraylarını İslam ordusuna terk ederek doğuya kaçmak zorunda kalmıştır.

36. Soru

Tevaif-i Müluk devletleri; Abbasi Devleti'nin zayıflaması ile oluşan devletlerdir.

Bu devletler: Tolunoğulları, İhşidiler, Fatimiler, Tahiriler, Büveyhiler, Saffariler, Samanoğulları, Ağlebiler, İdrisiler

37. Soru

**Ebu Cafer Mansur**

- Bağdat şehrini kurmuş ve burayı başkent yapmıştır. Bağdat'a güzelliği ve güvenliğinden dolayı Medinetüsselam adı verilmiştir.

- Ali evladının başlattığı isyanlarla çok uğraşmıştır. (Nefsüz-Zekiyye isyanı)

- Kuzey Afrika'da harici isyanlarını bastırdı.

- Mansur Abbasilerin gerçek kurucusu olarak kabul edilmektedir.

38. Soru

Emeviler eserlerinde taş-mermer kullanırken; Abbasiler kerpiç-tuğla kullanmışlardır.

39. Soru

- A) Muvakkithane: Muvakkitlerin namaz vaktini ve saati tespit ettikleri, küçük çapta astronomi çalışmaları yaptıkları mekandır.
- B) Kasır: Hükümdarların kullanımına ayrılmış saray, saraya bağlı veya müstakil yapı.
- C) Külliye
- Ç) Saray: Hükümdarın ailesiyle birlikte yaşadığı özel alan ve devlet işlerinin görüldüğü ana merkez
- D) Asitane: Bir tarikatın veya tarikat kolunun merkezi durumunda olan büyük tekkelere verilen isimlerden biri.

40. Soru

El Hamra Sarayı, **Beni Ahmer Devleti** döneminde Endülüs'te inşa edilmiştir.

41. Soru

### **HAFIZ OSMAN**

17. yüzyılın ikinci yarısında Hafız Osman Arap yazısını estetik bakımdan en olgun biçimi kazandırdı. Hafız Osman yazılarındaki başarısından dolayı 'şeyh-i sani' unvanı kazanmıştır. Bu tarihten sonra yetişen hattatların hepsi Hafız Osman'ı izlemişlerdir. Hafız Osman aynı zamanda Hilye-i Şerif'i düzenleyen ilk hattattır.

42. Soru

### **Cami ve Tekke Musiki Türlerinden ÖSYM SORDU!!**

- A) Naat: Hz. Peygamberin isminin sıfatlarının mucizelerinin örnek ahlakının dile getirildiği manzumelerdir.
- B) Mersiye: Kişinin ölümünden sonra iyiliklerine ölümünden duyulan acıyı dile getirmek için okunur. Konu genellikle kerbeladır.
- C) Kaside: Allah Peygamber din büyükleri İslam dininin çeşitli özellikleri tasavvufi meselelerden bahseden şiirlerin bir enstrüman eşliği olmadan okunmasıdır.
- Ç) Gazavatname: Özellikle Osmanlılar'da Hristiyan devletlere karşı yapılan savaşları anlatan eserlerin genel adı.
- D) Sefaretname: Yabancı ülkelere gönderilen elçilik heyeti raporları.

43. Soru

### **DEHRİYYUN/MADDECİLER ÖSYM SORDU!!**

- Dehr, zaman demektir. Zamanın başlangıcı olmadığını savundular.
- Temsilcisi İbn Ravendi'dir.
- Ravendi, Allah'ı, mucizeyi, vahyi, Peygamberi inkar etti. Yeniden diriliş yoktur. Alem ezeldir. Ruh bedenle ölür düşüncesini savunmuştur.
- Allah'ı kabul etmedikleri için İslam alimleri 'muattıla' demişlerdir.
- Tek gerçek maddedir, zamandır.

44. Soru

SUDÛR: Farabi'nin İslam felsefesine kazandırdığı bir teoridir.

İbn Sina'da sudur teorisini kullanmıştır.

45. Soru

- A) Makasidü'l Felasife: Felsefenin amacını incelemiştir. Meşşai felsefeyi ve eserlerini de inceledi. **ÖSYM SORDU!!**
- B) Tehafütü'l Felasife: Aristo felsefesini ve takipçilerini tenkit için yazmıştır filozofları eleştirmiştir.
- C) El İktisad fi'l İtilaf: İtikat konularını ele almıştır.
- Ç) Tehafütü Tehafütü'l Felasife: İbn Rüşd'ün Gazali'nin Tehafütü'l Felasife'ne reddiye olarak yazdığı eserdir.
- D) Mişkätü'l Envar: Nur Suresi 35. ayetin tefsiridir, tasavvufi bir eserdir.

46. Soru

Kozmolojik Delil: Leibniz

Dini Tecrübe Delili: William James, John Hick

47. Soru

Din Felsefesinin Yöntemi **ÖSYM SORDU!!**

- A) Objektiflik: Nesnel olmak ve eleştirel bir tarzda ele almak durumundadır.
- B) Tutarlılık: Tutarlı olmalı çelişkilere düşmemelidir.
- C) Rasyonellik: Rasyonel açıdan bakmak zorundadır, akla dayanmalıdır.
- Ç) Şümulülük: Konuya olabildiğince geniş kapsamlı ve kuşatıcı bakış açısıyla yaklaşmalıdır.
- D) Açıklık: Din felsefesinin yöntemi değildir.

48. Soru

**Eskatolojik Doğrulama**

- John Hick
- Dini hükümler bu dünyada iman, diğer dünyada bilgi konusu olacaktır.
- Ahiret, kıyamet gibi dini hükümleri kanıtlama imkanı yoktur ancak vuku bulunca anlaşılır.

49. Soru

Yukarıdaki açıklamalara göre, bahsedilen sosyolog Max Weber'dir. Weber, "Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu" adlı eserinde, Protestan Reformunun kapitalizmin gelişimine nasıl etki ettiğini analiz eder. Ona göre, Protestan ahlakı, özellikle Calvinizm'in predestinasyon doktrini, kapitalist ekonominin gelişimine uygun bir çalışma ahlakı ve tutumunu teşvik etmiştir. Bu bağlamda, Protestanların dünyevi başarıya ulaşmak için çalışma ve tutumluluk gibi değerleri benimsemeleri, kapitalizmin gelişimine katkıda bulunmuştur.

50. Soru

Gökalp'in harsmedeniyet kuramı, yaygın olarak, Türk ve Müslüman kimliğimizi korumayı başararak nasıl Batılılaşabileceğimizin formülünü sunan bir yaklaşım olarak kabul görmüş ve işlenmiştir.

## 51. Soru

- I. Bugün popüler ismiyle Mormonculuk olarak bilinen hareketin resmi adı **İsa Mesih'in Âhir Zaman Azizleri Kilisesi'**dir.
- II. Kan alıp vermenin haram olduğu inanışı Yehova şahitlerinde görülür.
- III. Mormonlar'da dikkat çekici bir uygulama ise çay, kahve, kola, alkol, sigara tüketiminin yasak olmasıdır.
- IV. Toplu nikah törenleri ise Moonculuk'ta görülür.

## 52. Soru

**Her insanda kendini gerçekleştirme ihtiyacı vardır. İnsan sadece yiyerek içerek tatmin olması mümkün değildir.** İnsanın tam olarak kendini gerçekleştirmesi, olgun bir kişilik haline gelmesi, doğal ihtiyaçlarını aşarak, daha yüksek içsel değerlere kendisini adanmasına bağlıdır. **Maslow insanın kendini gerçekleştirmenin tek yolunun dindarlık olduğunu idda etmiyor. Ama dinin avantajı; bir insanın dindarlık yoluyla doruk deneyimler yaşaması daha kolaydır. Herkes doğuştan sanatkar yeteneğine veya üstün zekaya sahip olamayabilir. Ama herkes dindar olabilir. Ortalama bir zeka, ortalama bir yetenekle dindar olunabilir ve o dindarlıkla o doruk deneyim yaşanabilir.**

## 53. Soru

İnsan hayatında dindarlığın en yoğun olarak var olduğu 2 dönem olduğu kabul edilir.

- 1- Ergenlik; Dinin düşünce boyutuyla alakalıdır. (Olumlu veya olumsuz)
- 2- Yaşlılık; Dindarlığın ibadet/ ritüel boyutuyla alakalıdır.

## 54. Soru

### **Fenomenolojik /Hümanistik/İnsancıl:**

Bir yönüyle davranışsala tepki, bir yönüyle bilişsele tepkidir. Davranışsala tepkidir çünkü; davranışsal yaklaşım bizim bütün davranışlarımızın bir uyarıcıya verdiğimiz tepkiyle ölçmeye çalışıyor. Bilişselin eksikliği ise; Her insanın ortak bilişsel süreçleri yoktur. Bilişsel süreçler hakkında genel şeyler söyleyebilir, Ancak her insanın bilişsel durumu da parmak izi gibi ona özeldir. Bilişselci yaklaşım, davranışçı yaklaşıma tepki göstermekte haklıdır ama maalesef bilişselci yaklaşımda eksiktir. Bilişselci yaklaşımda her insanın bilişsel süreçlerinin her bireye has olduğunu ıskalamıştır. Öyleyse Fenomenolojik Yaklaşım ne der? Bir insanın psikolojisini anlamak ancak, onun özel yaşantısıyla, dolayısıyla onun iç yaşantısını bilerek düzeltebiliriz. İnsanı incelemek; iç gözlem ve empati yoluyla olur. Her insan özeldir. İnsan evrendeki en değerli varlıktır.

## 55. Soru

### **YAHUDİLİKTE BAYRAMLAR**

### **ÖSYM SORDU!!**

- FESAHA/FİSİH: - Bahar bayramı.
- Özgürlük Bayramı; Mısır'dan çıkış anısına kutlanır. (fiziki kölelikten kurtuluş)
- Hamursuz Bayramı; mayalı ürün yenmez.
- ŞAVUOT: - Haftalar Bayramı - Turfandalar Günü
- Tevrat'ın verilmiş günü (manevi kölelikten kurtuluş)
- 10 emrin indirilmesi anısına
- SUKKOT: - Hasat bayramı (meyvelerin olgunlaştığı zamana denk gelir)
- Çardaklar Bayramı



- Çölde geçirdikleri 40 yıl anısına kutlanır.
- Çölde çardaklarda yaşadıkları için 7 gün ve gece çardakta yemek yerler.
- Erkekler mabetlerde kurban takdimi yapar.
- ROŞ AŞANA: - Yeni yıl.
  - Adem'in yaratılışını hatırlama günü
  - İbrahim-İshak-Yakub'un doğumu.
  - 10 gün tövbe ederler.
- YOM KİPUR: - En kutsal gün, kefaret günüdür.
  - Kader defterinin mühürlendiği gündür.
  - Tevrat'ta açıkça belirtilen tek oruç günüdür. (25saat)
- PURİM: - Yahudi kızı Ester tarafından kurtarıldıkları gündür.
  - Neşe ve eğlence günü
- HANUKA: - Işıklar bayramı
  - 8 gün sürer sayısı her gün 1 arttırılarak mumlar yakılır.
- SİMHA TORA: - Tevrat'ın hatim bayramıdır.
- ŞABAT: - Haftalık dinlenme günüdür. Bu günde iş yapmak yasaktır.
  - Kur'an'da sebt adıyla geçer.

56. Soru

#### **KONSİLLER ÖSYM SORDU!!**

1. I.İZNİK (325): Baba ve oğul aynı cevherdendir. (Tabiat eşitliği vardır.) Yeni Ahit'i oluşturan kitapların tespiti ve Paskalya bu konsilde karara bağlanmıştır.
2. I.İSTANBUL (381): Baba ve oğlun üçüncü unsuru "Kutsal Ruhtur" (Tesis tamamlandı.)
3. EFES: İsa 1 kişilikli, 2 tabiatlıdır.
4. KADIKÖY: İsa 1 kişilikli değil ama 2 tabiatlıdır. (diofizizm)
5. II.İSTANBUL
6. III.İSTANBUL
7. II.İZNİK (787)

19. TERENCE/REFORM KONSİLİ (1545): Luther öncülüğündeki bölünme sonrasında oluşmuştur. Katolik din anlayışı tümüyle gözden geçirilmiştir.

20. I.VATİKAN (1870): Papa'nın yanılmazlığı kabul edilmiştir.

21. II.VATİKAN (1965): Dinler arası diyalog konulmuştur.

57. Soru

- Taoizm kutsal kitabı: Tao Te King
- Şintoizm animis öğretide bir dindir.

58. Soru

#### **Din Hakkında Öğrenme**

- Dini araştırmalar yaklaşımdır.
- Çok dinli, çok kültürlü toplumlarda uygulanır.
- Amaç, din hakkında bir şeyler öğrenmektir.
- Dinle ilgili araştırmalar sunular araştırma yapılmasına fırsat verilir.
- Tarafsız bir bilgilendirme yapılır.

59. Soru

DİKAB Bölümü 2012/2013 yılında İlahiyat Fakültelerine bağlanmıştır.

60.Soru

Ülkemizde 2006'dan beri politikamız 'mezhepler üstü dinler arası açılımlı' olarak belirlenmiştir. E şikkında yer alan ifade politikamızla uyuşmamaktadır.

61. Soru

Öğrenme alanları, 2018 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programına göre her bir üniteye yer alan bölümlerden değildir. Diğerleri, ünitelerin hangi bölümlerden oluştuğunu gösteren unsurlardır.

62. Soru

2018 yılında yayınlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'na göre İslamiyet dışındaki semavi dinlere 11.sınıfta yer verilmektedir.

63. Soru

Kişilik haline getirme, bir değeri, yaşam biçimi ve yaşamsal bir anlayış haline getirmedir. Bu basamaktaki kazanımlarda, genelleme, nitelenme, alışkanlık, bir özellik ile bilinirlik, sahip oluş gibi özellikler vardır. Dolayısıyla soruda verilen üç kazanım da yukarıdaki özellikler gözlenmektedir.

64. Soru

4. sınıflarda süreç ve performans temelli yaklaşımın yanında sonuç odaklı bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı benimsenmelidir.

65. Soru

"Allah'ın yarattığı diğer canlıların yaşamları (doğacı zekâ) ile Allah'ın varlığı ve birliği arasında ilişki kurar (mantıksal zekâ)." Şeklinde olmalıdır.

66. Soru

Programlı öğrenme, KEBAB ilkeleri ile bilinir.

- Harfleri ince, kalın, med harfleri, kalkale harfleri, şeklinde bol örnekle öğretmesi → küçük adımlar ilkesi.
- Med harflerini öğrenen öğrencileri sebab-i med, medd-i tabii, medd-i muttasıl konularına geçirmesi → etkin katılım, kademeli ilerleme ve başarı.
- Öğrencilere bunları Kur'ân-ı Kerim'den aldığı ayetler üzerinde uygulatıyor → etkin katılım.
- Tecvidi yanlış uygulayanlara doğru tecvid kaidesini hatırlatarak doğru okunuşu gösteriyor → anında dönüt ve düzeltme.

67. Soru

İstasyon tekniği, bütün sınıfın her aşamada (her istasyonda) çalışarak bir önceki grubun yaptıklarına katkı sağlayarak bir basamak ileri götürmeyi, yarım kalan işi tamamlamayı sağlayan bir uygulamadır. Yapılan 3 boyutlu materyali tasarlama, poster hazırlama ve slayt yapma ise görsel etkinliklerdir.

68. Soru

Akvaryum tekniği büyük grup tartışma tekniklerinden bir tanesidir. Sınıf içerisinde öğrencilerin ilgisini çeken veya çözümlenemeyen konuları etkili bir tartışma ortamı hazırlayarak hem öğrencilerin eksikliklerini tamamlamak hem de grupla çalışma becerisini geliştirmek için kullanılır. Akvaryum tekniği sınıf mevcudu az olan sınıflarda tüm öğrencilerin katılımıyla daha verimli bir şekilde kullanılabilir.

69. Soru

Soruda verilen tablo bir anlam çözümlene tablosudur. AÇT ler, kavramların tanımlayıcı ve ayırt edici özelliklerini içeren iki boyutlu tablolardır. Kavramlar ve özellikleri yer alır. Dikey boyutta ele alınan temel kavramlar, yatay boyutta ise kavramların özellikleri yer alır. İşlenmiş konuların tekrar edilmesinde etkilidir. Dönüt almak amacıyla, tekrar ve pekiştirme amacıyla, kavram yanılgılarını açığa çıkarmak ve sonrasında gidermek amacıyla kullanılır. AÇT ler, kavramlar hakkında ayrıntılı bilgi vermez.

70. Soru

Eğitim sistemimizde kök değerler öğretim programlarında net bir şekilde belli olduğundan beyaz şapka, özgün çözümler üretenler ise yeşil şapkadır.

71. Soru

Beyin fırtınası, bir sorunla karşılaşıldığında hızlı düşünce üretme tekniğidir. Beyin fırtınası, yaratıcı düşünceyi destekleyen, takım çalışanlarını motive ederek kısa sürede çok fazla fikrin üretilmesine imkan sağlayan bir tekniktir. Bu teknikte olabildiğince çok sayıda fikir öne sürmek esastır. Öğrenciler birbirinin düşüncelerinden yararlanarak yeni düşünceler üretebilirler. Fikirlerin, akla gelir gelmez açığa çıkması istenir. Fikirler başta yargılanmaz ve eleştirilmez, hiçbir fikir saçma olarak değerlendirilmez, böylece kişinin tüm fikirlerini çekinmeden, aklına geldiği gibi sunması sağlanmaya çalışılır. Yargılama yapılmadığı için fikirlerin birbirini besleyeceği varsayılır. Bir konuya çözüm getirmek, karar vermek, hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek için kullanılan üretimi bir tekniktir.

72. Soru

Uygulanan kavram haritası tekniği zihin haritası tekniğidir ve derslerin giriş aşamasında kullanılır. Zihin haritalarında öğretmen, öğrencilerden gelen fikirlere ve cevaplara müdahalede bulunmaz ve gelen her cevabı şemaya küçük sembollerle yerleştirir. Derslerin giriş kısmında, ön bilgileri ortaya çıkarılmasında etkilidir. Öğrencilere merak uyandırıcı, onların dikkatini çekici çeşitli sorular sorulabilir. Bu sorularda önemli olan doğru cevabı bulmak değil, farklı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlamaktır. Bu uygulamada öğretmen kavramları, ilkeleri kesinlikle hazır olarak vermez.

73. Soru

Verilen kavramlar, "7.1.4. Ahiret hayatının aşamalarını açıklar." Kazanımına ait olan ölüm, kıyamet, diriliş, mahşer, hesap, mizan, cennet ve cehennemi ele alındığı kavramlardır.

74. Soru

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. Sınıflar) Öğretim Programı temel vizyonu, millî, manevî ve ahlaki değerleri benimseyen; farklılıklarla bir arada yaşama becerisi kazanmış bireyler yetiştirmektir.

75. Soru

2018 yılında yayımlanan Din Kùltürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programına (4-12.sınıflar) göre, programda yer alan “6.5.2. Dinî bayramların ve önemli gün ve gecelerin toplumsal bütünleşmeye olan katkısını yorumlar.” kazanımındaki “5” rakamı, 6.sınıfın 5.ünitesini ifade eder.